

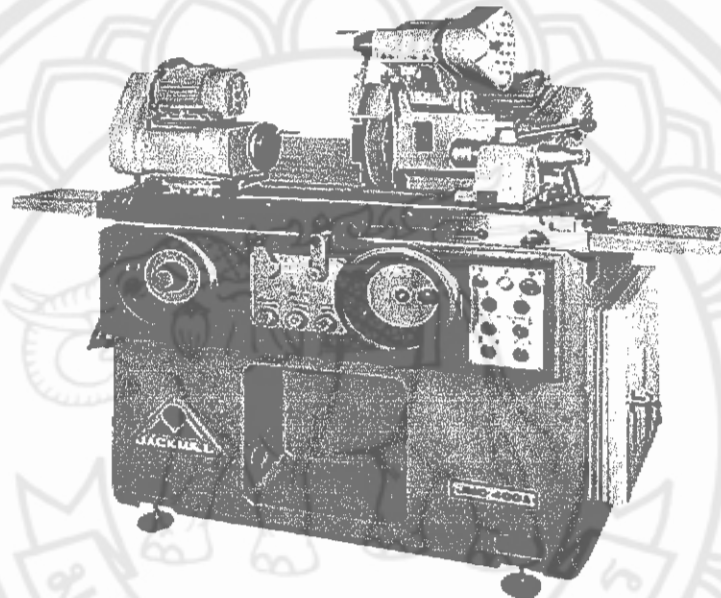
บทที่ 2

หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เครื่องเจียรนัยเพลากลม

2.1.1 ชื่อเรียกส่วนต่าง ๆ ของเครื่องเจียรนัยเพลากลม

เครื่องเจียรนัยเพลากลมแบ่งส่วนประกอบได้เป็น 4 ส่วนคือ แท่นศูนย์หัว แท่นเจียรนัย แท่นศูนย์ท้าย และโต๊ะขึ้นงาน

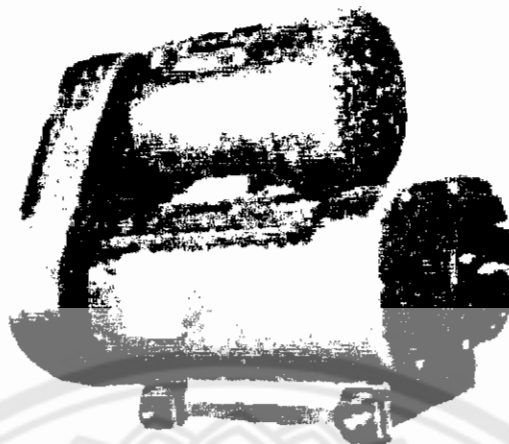

รูปที่ 2.1 เครื่องเจียรนัยเพลากลม

2.1.2 แท่นศูนย์หัว

แท่นศูนย์หัวแบ่งออกเป็นแบบติดตั้งและแบบหมุนบิดได้ สำหรับติดตั้งจะมีตำแหน่งอยู่บนแท่นและปฏิบัติงานโดยใช้การยันด้วยศูนย์ หรือทำการเจียรนัยผิวในโดยใช้การจับยึดด้วยหัวจับ สำหรับแท่นศูนย์หัวแบบหมุนบิดได้สามารถหมุนบิดได้ 360° บนโต๊ะขึ้นงาน การปฏิบัติงานจะใช้การยันด้วยศูนย์และสามารถเจียรนัยแบบเทเปอร์ได้ด้วย

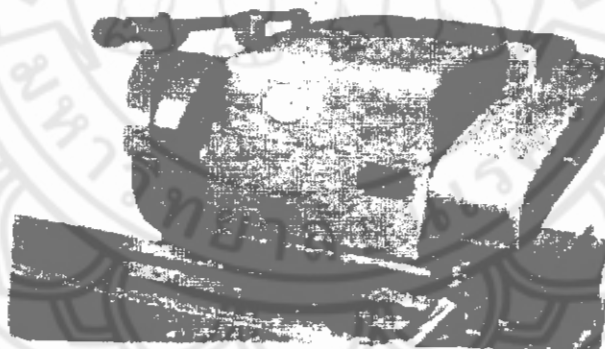
เพลาหมุนหลักจะหมุนขณะยึดจับชิ้นงานอยู่ และความเร็วรอบจะสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามชนิดของงาน เพลาหมุนหลักจะมีมอเตอร์ไฟฟ้าสำหรับขับเคลื่อนโดยเฉพาะ การเปลี่ยนความเร็วจะใช้สายพานซึ่งมีการสั่นสะเทือนน้อยแทนการใช้ชุดฟันเฟือง โดยที่เพลาตอนกลางจะมีล้อสายพานแบบเป็นซี่ประกอบอยู่ และการเปลี่ยนแปลงความเร็วกระทำได้โดยการถอดเปลี่ยนสายพานรูปตัววี (V)

รูปที่ 2.2 แทนศูนย์หัว

2.1.3 แทนเจียรนัย

แทนหินเจียรนัยมีฐานเลื่อนได้เตียงแทน บนฐานเลื่อนได้นี้มีแท่นเลื่อนและขาตั้งซึ่งรองรับเพลลาหินเจียรนัยประกอบอยู่ตามลำดับ ปริมาณการเจียรนัย ปรับได้โดยขยับแท่นเลื่อนบนฐานเลื่อนได้ ส่วนฐานเลื่อนได้จะสามารถหมุนบิด เพื่อทำการเจียรนัยเทเปอร์ได้ด้วย

รูปที่ 2.3 แทนเจียรนัย

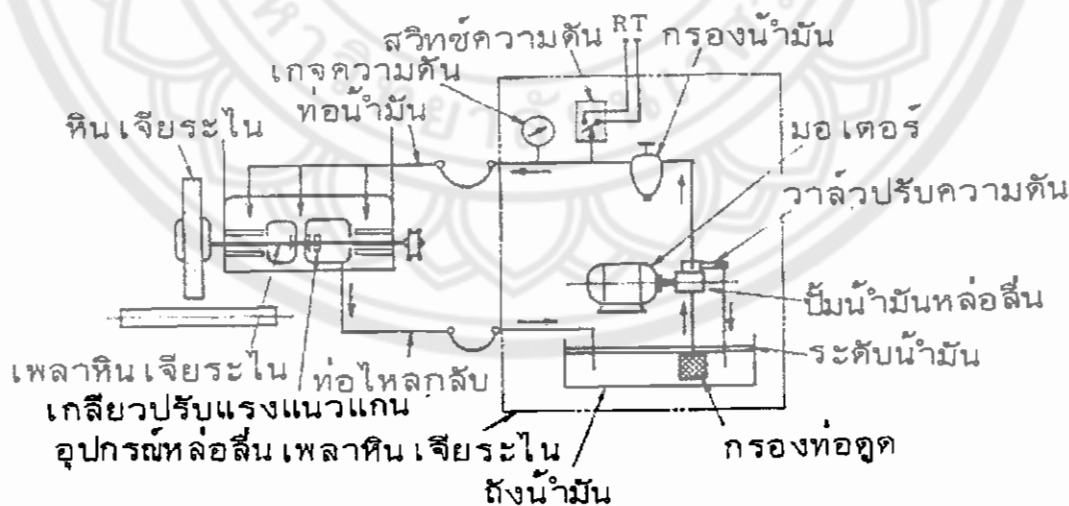
2.1.3.1 หัวเจียรนัย หัวเจียรนัยจะเป็นหน่วยๆ หนึ่งประกอบด้วยเพลลาหินเจียรนัย ซึ่งต้องมีขนาดโตเพียงพอที่จะรับประกันความเที่ยงตรงตลอดระยะเวลาอันยาวนานและทนทานต่อการเจียรนัยอย่างหนักได้ เพื่อป้องกันการบิดเบี้ยวตลอดอายุการใช้งานจึงใช้ Nitriding steel ที่รับการเผาร้อนแล้วเจียรนัยอย่างละเอียดและตกแต่งสำเร็จอย่างพิเศษ

แบร์ริงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของเครื่องเจียรนัย จะใช้แบร์ริงเรียบที่มีการปรับปรุงหลาย ๆ ประการเพื่อให้เพลาสถาสามารถหมุนด้วยความเร็วสูงและรักษาความเที่ยงตรงไว้ได้สูงด้วย แบบที่ใช้กันมากตามปกติเป็นดังนี้ ใช้แบร์ริงเทเปอร์รองรับปลายทั้งสองของเพลาคอนเจียรนัย สำหรับแบร์ริงเรียบที่มีความสำคัญมากนั้นจะใช้น้ำมันอัดซึ่งมีความดันคงที่ส่งมาหล่อลื่นจาก 3 – 5 จุด และใช้น้ำมันอัดเพื่อให้ศูนย์กลางของเพลาคอนเจียรนัย และศูนย์กลางของแบร์ริงตรงกันอย่างมีเสถียรภาพ

เนื่องจากขณะหมุน เปลา จะไม่สัมผัสกับแบร์ริงเลย การสึกหรอจึงไม่เกิดขึ้น ทำให้สามารถรักษาระดับความเที่ยงตรงจากแรกเริ่มไปได้เป็นเวลานาน

แบร์ริงแบบของไหลมีข้อดีดังต่อไปนี้

- 1) แม้ในขณะที่เพลาคอนเจียรนัยไม่หมุนก็ตาม จากการป้อนน้ำมันอัดก็จะช่วยรักษาตำแหน่งศูนย์กลางของเพลาคอนเจียรนัยไว้ได้อย่างมั่นคงเสมือนว่ามีแหวนโลหะรองรับอยู่
- 2) เนื่องจากการเดินและการหยุดมอเตอร์ไฟฟ้าสำหรับเพลาคอนเจียรนัย กระทำโดยใช้สวิตช์ความดัน (Pressure switch) ซึ่งติดตั้งอยู่ในวงจรน้ำมันของแบร์ริงและใช้อุปกรณ์ควบคุมเวลา (Time) ประกอบกัน ดังนั้นเพลาคอนเจียรนัยจะไม่มีโอกาสหมุนขณะที่ยังสัมผัสอยู่กับแบร์ริงจึงช่วยลดการสึกหรอได้และไม่ต้องเสียเวลาซ่อมแซมและปรับแต่ง
- 3) เนื่องจากมีผลในการลดการสั่นสะเทือนด้วย จึงช่วยให้ได้ผิวสำเร็จที่เที่ยงตรงสูง
- 4) เนื่องจากความต้านทานจากการเสียดสีขณะเริ่มหมุนและขณะหมุนอยู่นั้นน้อยมาก การสูญเสียของกำลังขับเคลื่อนจึงมีน้อย

รูปที่ 2.4 หัวเจียรนัย

2.1.3.2 อุปกรณ์หล่อลื่นเพลลาหินเจียรนัย มีลำดับการทำงานดังนี้

มอเตอร์ไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำมันหล่อลื่นเริ่มหมุน → เครื่องสูบน้ำมัน → ความดันเพิ่มขึ้น → ไหลผ่านหม้อกรองน้ำมัน → เกจวัดความดันแสดงค่าสูงขึ้น → หล่อลื่นเพลลาหินเจียรนัย → เมื่อความดันได้ตามกำหนดแล้ว สวิตช์ความดันจะทำงาน → มอเตอร์ไฟฟ้าสำหรับเพลลาหิน - เจียรนัยอัตโนมัติ ในกรณีที่ความดันเกิดลดลงมอเตอร์ไฟฟ้าสำหรับเพลลาหินเจียรนัยจะหยุดหมุนทันที มาตรฐานความดันของน้ำมันหล่อลื่นเท่ากับ 4 กก./ซม².

2.1.3.3 การป้อนหินเจียรนัยในแนวหน้าหลัง การป้อนแท่งหินเจียรนัยเพื่อการเจียรนัยจะมีกลไกการป้อนโดยใช้เกลิยวส่งและเนื่องจากมีอุปกรณ์จัดการถอยหนี (Back - lash) โดยใช้เกลิยวตัวเมียและสปริงประกอบอยู่ จึงทำให้สามารถเจียรนัยได้อย่างเที่ยงตรงสูงและเรียบ นอกจากนี้ยังช่วยให้ไม่เกิดการลื่นไถลเป็นจังหวะอีกด้วย

ในกรณีที่ทำการเจียรนัยชิ้นงานแบบเดียวกันจำนวนมาก ๆ หินเจียรนัยย่อมมีการสึกหรอเพื่อรักษาสัดส่วนของชิ้นงานให้อยู่ในขอบเขตความคลาดเคลื่อนอนุโลม ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเอาใจใส่ในการวัดชิ้นงานสำเร็จและปรับตั้งหินเจียรนัยอยู่เสมอ

อุปกรณ์กำหนดขนาดอัตโนมัติ เป็นกลไกเพื่อการผลิตชิ้นงานที่มีขนาดคงที่อย่างมีประสิทธิภาพสูงเพื่อลดเวลาที่สูญเปล่าในการที่จะต้องคอยวัดและปรับตั้งหินเจียรนัย เพื่อรักษาระดับของชิ้นงานที่ได้โดยไม่สัมพันธ์กันกับความชำนาญของผู้ปฏิบัติงาน กลไกนี้จะหยุดเครื่องโดยอัตโนมัติเมื่อชิ้นงานได้ขนาดตามที่กำหนดแล้ว อุปกรณ์กำหนดขนาดอัตโนมัติแบ่งออกเป็นแบบกำหนดโดยทางอ้อมและแบบกำหนดโดยตรง

1) แบบกำหนดโดยทางอ้อม เป็นระบบที่ง่ายที่สุดโดยใช้มือทำการป้อนแทนหินเจียรนัยไปยังตำแหน่งที่คงที่ตำแหน่งหนึ่งแล้วหลังจากใช้เวลาในการเจียรไนที่คงที่แล้วจึงใช้มือหมุนเลื่อนแทนกลับ สำหรับแบบนี้จะต้องระมัดระวังความแตกต่างกันของขนาดชิ้นงานที่ได้เนื่องจากขนาดที่ได้จะมีความสัมพันธ์กันกับความแข็งแรงของกลไกส่งหินเจียรนัย การสึกหรอของหินเจียรนัย ความชำนาญงานของผู้ปฏิบัติงาน และความหนาของเนื้อโลหะที่เผื่อไว้สำหรับการเจียรนัย

2) แบบกำหนดโดยตรง เป็นแบบที่พยายามวัดขนาดของชิ้นงานโดยอัตโนมัติขณะทำการเจียรนัย โดยอาศัยการพัฒนาด้านอุปกรณ์การควบคุมจึงทำให้สามารถควบคุมขนาดที่มีความเที่ยงตรงและแน่นอนได้เป็นผลสำเร็จ วิธีที่นิยมใช้กันปัจจุบันนี้มีแบบแอร์ - ไมโครมิเตอร์ แบบมินิมิเตอร์ แบบเดลต้า เหล่านี้เป็นต้น

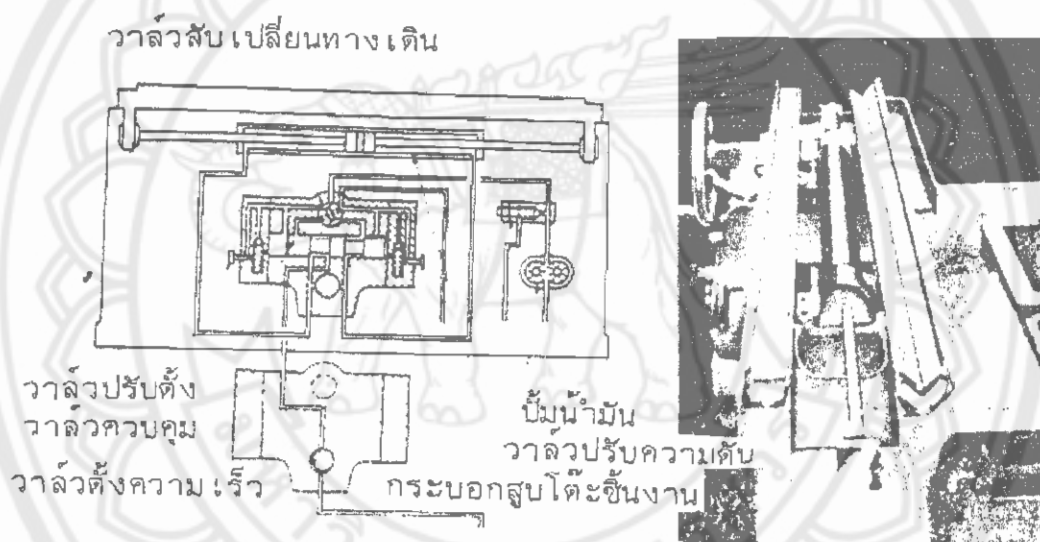
แทนหินเจียรนัยจะมีร่อนนำเสียมรูปตัววี (V) และผิวเรียบ และเคลื่อนที่บนรางซึ่งติดอยู่กับที่สำหรับการหล่อลื่น

2.1.4 ไต๊ะชิ้นงานและการโยกไต๊ะชิ้นงาน

แท่นศูนย์หัวและแท่นศูนย์ท้ายจะติดตั้งไว้บนไต๊ะหมุนซึ่งตั้งอยู่บนไต๊ะโยก โดยที่ไต๊ะโยกจะเลื่อนไปมาซ้ายขวาได้บนเตียงแท่น การป้อนซ้ายขวาสามารถใช้มือหมุนหรือป้อนโดยอัตโนมัติได้ตามชนิดของงาน การป้อนโดยมือหมุนเป็นแบบเฟืองเล็กและเฟืองสะพาน ซึ่งมีอัตราป้อนแบ่งเป็นขั้นคือ ขั้นหยาบ ปานกลาง ละเอียด ได้ส่วนใหญ่ การป้อนโดยอัตโนมัติส่วนมากจะใช้ระบบไฮดรอลิก การหล่อลื่นร่องนำเลือนจะใช้แบบเดียวกันกับกรณีของแท่นหินเจียรนัย

ไต๊ะหมุนมีจุดค้ำ (Pivot) ซึ่งอยู่เกือบกึ่งกลางของไต๊ะโยก สเกลของการบิดจะอ่านเป็นค่าเปอร์เซ็นต์ของเทเปอร์และค่ามุมบิดได้บนแผ่นสเกลซึ่งติดตั้งอยู่บนแผ่นกดไต๊ะหมุน

การป้อนโดยระบบไฮดรอลิก จะทำให้การเคลื่อนที่ราบเรียบ และสามารถเปลี่ยนความเร็วได้อย่างไม่มีขั้นตอน ดังนั้นกลไกการป้อนไปมาส่วนใหญ่จะใช้การขับเคลื่อนด้วยระบบไฮดรอลิกนี้

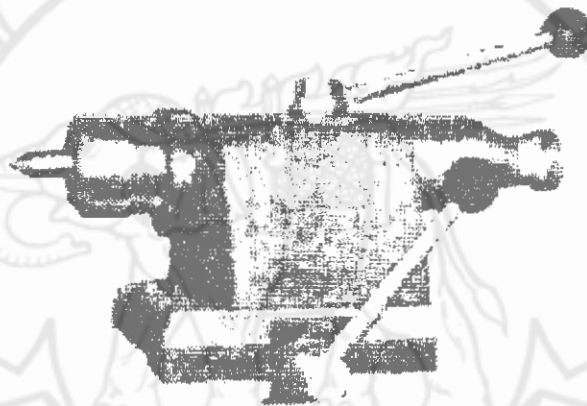
รูปที่ 2.5 ไต๊ะชิ้นงาน

การเคลื่อนที่ของไต๊ะจะใช้ลูกสูบและกระบอกสูบซึ่งยึดไว้กับเตียงแท่นไต๊ะชิ้นงาน และอาศัยน้ำมันอัดซึ่งส่งมาจากปั้ม การปรับตั้งจะสามารถกระทำได้อย่างแม่นยำและง่ายโดยการทำงานของวาล์วควบคุม นอกจากนี้การสั้นสะเทือนก็จะเกิดขึ้นน้อยมาก จึงสามารถให้การปฏิบัติงานที่มีความแน่นอนได้ด้วย

2.1.5 แท่นศูนย์ท้าย

แท่นศูนย์ท้ายแท่นสามารถเคลื่อนที่จะเลื่อนไปตามแนวยาวบนไต๊ะชิ้นงานได้อย่างอิสระ และสามารถที่จะยึดติดไว้ในตำแหน่งที่เหมาะสมได้เช่นเดียวกันกับศูนย์แท่นศูนย์หัว แท่นศูนย์ท้ายแท่นส่วนที่มีความสำคัญมากที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของการเจียรนัย โดยเฉพาะปลอกสวมทำจาก

เหล็กเหนียวประสมสำหรับการชุบแข็งผิวและได้รับการแปลสภาพด้วยความร้อน และตกแต่งสำเร็จอย่างดี ปลอกศูนย์ท้ายสอดอยู่ในรูของแท่นศูนย์ท้ายและมีสปริงทำหน้าที่ปรับระยะโดยอัตโนมัติเพื่อชดเชยการขยายตัวเนื่องจากความร้อนที่เกิดขึ้นในการเจียรนัย ในการปฏิบัติงานโดยยื่นชิ้นงานด้วยศูนย์ ถ้าขั้นปลอกให้ยื่นชิ้นงานแน่นโดยไม่ให้สปริงทำงานได้แล้วละก็ ในขณะที่เจียรนัยชิ้นงานได้ยังไม่ลึกเท่าที่ต้องการ ประกายไฟที่เกิดขึ้นตอนกลางจะมากขึ้นเรื่อย ๆ และเกิดการคดงอได้ จึงต้องระวังให้ดี ปกติปลอกศูนย์ทำได้โดยสะดวก ในการเลื่อนแท่นศูนย์ท้ายถ้าเศษเหล็กเข้าไปอยู่ระหว่างแท่นศูนย์ท้ายกับผิวบนโต๊ะชิ้นงาน แคร่เลื่อนได้แล้วละก็ จะก่อให้เกิดผลเสียต่อความเที่ยงตรงของเครื่องและเกิดรอยขีดข่วนขึ้นได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องทำความสะอาดร่องนำเลื่อนและหยอดน้ำมันหล่อลื่นให้เพียงพอเสียก่อน

รูปที่ 2.6 แท่นศูนย์ท้าย

2.1.6 การเจียรนัยทรงกระบอก

วิธีการเจียรนัยทรงกระบอกสามารถแบ่งออกได้ตามความต้องการเคลื่อนที่สัมพันธ์ระหว่างหินเจียรนัยและชิ้นงานได้เป็นการเจียรนัยแบบป้อนตามยาว (Traverse Cut) และการเจียรนัยแบบกัด (Plung Cut) สำหรับการเจียรนัยแบบป้อนตามยาว มีตัวอย่างพิเศษคือ มีการติดตั้งหินเจียรนัย 2 อัน ขึ้นไปบนเพลาเดียวกัน แล้วทำการเจียรนัยซึ่งเรียกว่า มัลติวีลคัต (Multi-Wheel Cut)

ในการเจียรนัยแบบป้อนตามยาว ปกติจะให้โต๊ะติดตั้งชิ้นงานเคลื่อนที่ไปตามแนวยาวบนเตียงแท่น และเพิ่มปริมาณการกัดของหินเจียรนัยที่ปลายทั้งสองหรือที่ปลายด้านใดด้านหนึ่งของชิ้นงาน

การเจียรนัยแบบกัดจะไม่ทำการป้อนชิ้นงานตามแนวยาว แต่จะให้หินเจียรนัยแบบนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าการเจียรนัยแบบป้อนตามยาว จึงเหมาะสมในการผลิตชิ้นงานที่มีป่าหรือรูปร่างต่าง ๆ กันเป็นจำนวนมาก ๆ

2.2 การปฏิบัติงานโดยเครื่องเจียรนัย

ในการเจียรนัย หินเจียรนัยทำหน้าที่เช่นเดียวกับเม็ดหุนกัด ดังนั้นถ้าเงื่อนไขในการใช้งานไม่เหมาะสมกับเงื่อนไขในการปฏิบัติงานแล้ว เครื่องเจียรนัยก็ไม่อาจทำงานได้เต็มที่และยังอาจทำให้ความเที่ยงตรงของชิ้นงานและประสิทธิภาพในการผลิตลดต่ำลงได้อีกด้วย ดังนั้นถ้าไม่เข้าใจการทำงานและลักษณะการเจียรนัยของหินเจียรนัยได้ดีแล้วก็ไม่อาจทำการเจียรนัยที่ถูกต้องได้ จึงต้องพิจารณาเงื่อนไขที่ควรจะเป็นไปตามปกติ เพื่อกำหนดการเลือกใช้หินเจียรนัยและอื่น ๆ

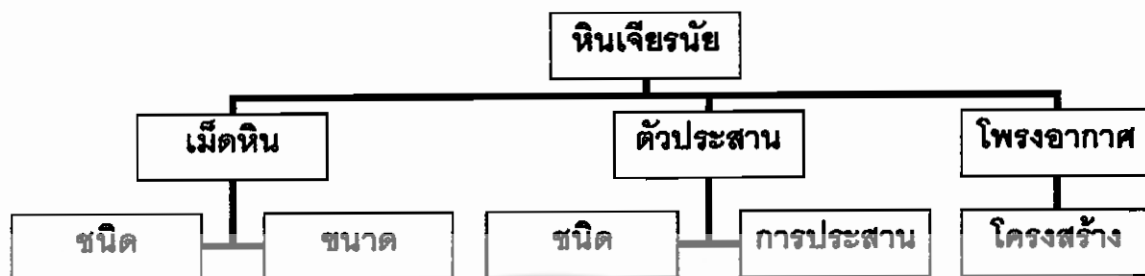

รูปที่ 2.7 โครงสร้างของหินเจียรนัย

2.2.1 โครงสร้างของหินเจียรนัย

หินเจียรนัยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือเม็ดหิน (ทำหน้าที่เจียรนัย) ตัวประสาน (ทำหน้าที่ยึดและประสานเม็ดหิน) และโพรงอากาศ (ทำหน้าที่ไล่เศษโลหะที่เกิดขณะเจียรนัย) ใช้เป็นเครื่องมือเจียรนัยโดยอาศัยการเกิดเม็ดเจียรนัยขนาดเล็กและโพรงอากาศตลอดเวลาขณะหมุนด้วยความเร็วสูง หินเจียรนัยนี้อาจคิดได้ว่าเป็นเม็ดหุนกัดที่มีมุกคายเป็นลบ มีลักษณะเช่นเดียวกับเม็ดหุนกัดแบบผงที่มีเม็ดและช่องว่างสำหรับเศษโลหะซึ่งมีขนาดเล็กและจำนวนนับไม่ถ้วน มีตัวประสานเป็นโครงยึดเม็ดแบบผงและโพรงอากาศระหว่างเม็ดหินกับตัวประสานเป็นช่องว่างสำหรับเศษโลหะ

ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบของหินเจียรนัย

A	ขนาดเม็ดหิน (No)				สัญลักษณ์	ตัวประสาน	สัญลักษณ์	สัญลักษณ์	ชนิด			
WA	หยาบ	10	ละเอียด	70	V	ไวตริไฟด์	อ่อนมาก	E	พ่น			
C		12		80	S	ซิลิเกต		F		m		
GC		14		90	R	ยาง		G		C		
SA		16		100	B	เรซินออยด์	อ่อน	H	0	พ่น		
DA		20		120	E	เซลล์กรี		I	1			
FA		24		150	M	โลหะ	J	2				
PA	ปานกลาง	30	180	ตัวประสานพิเศษ		ปานกลาง	K	3	พ่น			
TA		36	220	L	4							
19A	ละเอียด	46	หยาบ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	M	5	พ่น			
EV		54					N	6				
HV		60					O	7				
GV	ผงละเอียด (ไมโคร)				ปานกลาง	ปานกลาง	P	8	พ่น			
	ละเอียดมาก	240	ละเอียดยิบ	-			ปานกลาง	ปานกลาง		Q	9	
		280								R	10	
		320								1000	S	11
		400								3000	T	12
		500									U	
		600									V	
		800				W						
			X									
			Y									
			Z									

สำหรับการเจียรนัยที่เหมาะสมนั้น การเลือกใช้หินเจียรนัยมีความสำคัญมาก เพื่อให้ได้ผลที่สมบูรณ์สามารถกำหนดสมรรถนะของหินเจียรนัยได้จากองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- (ก) ชนิดและสมรรถนะของเม็ดหิน
- (ข) ขนาดของเม็ดหิน
- (ค) การประสานเม็ดหิน
- (ง) โครงสร้างของหินเจียรนัย
- (จ) ชนิดและวิธีประสานของตัวประสาน

- (ฉ) รูปร่างของหินเจียรนัย
- (ช) ขนาดของหินเจียรนัย

การเลือกใช้หินเจียรนัยให้พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของหินเจียรนัย

(ก) **เม็ดหิน** ในการเจียรนัยเนื่องจากเม็ดหินทำหน้าที่เช่นเดียวกับคมมีดของเครื่องมือโดยทำการกัดชิ้นงาน ดังนั้นเม็ดหินจึงจำเป็นต้องแข็งแกร่งกว่าชิ้นงาน เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขในธรรมชาติมีเพชรซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม แต่เนื่องจากมีราคาแพงมากจึงไม่นิยมใช้กัน ปกติใช้เม็ดหินเจียรระโนสังเคราะห์

เม็ดหินเจียรนัยสังเคราะห์มี 2 ชนิดคือ สารอลูมินา (Al_2O_3) และสารซิลิกอนคาร์ไบด์ (SiC) ดังนั้นจึงต้องเลือกใช้เม็ดหินให้เหมาะสมกับวัสดุของชิ้นงาน

ตารางที่ 2.2 การเลือกเม็ดดิน

สารอลูมินา	A	ใช้กับวัสดุทนแรงดึงได้สูง มีความแข็งแรงและค่อนข้างเหนียว ให้ความลึกในการกัดมาก	เหล็กเหนียวอ่อน เหล็กเหนียวแข็ง
	WA	ใช้กับวัสดุทนแรงดึงได้สูงมาก มีความแข็งแรงแต่ค่อนข้างเปราะ ให้ความลึกในการกัดน้อย	เหล็กเหนียวชุบแข็ง
สารซิลิกอนคาร์ไบด์	C	ใช้กับวัสดุทนแรงดึงได้ต่ำ มีความแข็งแรงแต่ค่อนข้างเปราะ หรืออโลหะที่ยึดตัวได้มาก	เหล็กหล่อ โลหะอื่นที่ไม่ใช่เหล็กอโลหะ (หิน, ยาง, แม่เหล็ก)
	GC	ใช้กับวัสดุทนแรงดึงได้ต่ำ มีความแข็งแรงแต่เปราะ ให้ความลึกในการกัดน้อย	โลหะผสมแข็งพิเศษ

เม็ดหินที่ทำด้วยสารอลูมินาแบ่งออกเป็น 4A และ 2A เม็ดหิน 4A มีความบริสุทธิ์กว่าเม็ดหิน 2A และแข็งกว่าเล็กน้อยแต่จะเปราะกว่า ดังนั้นในขณะที่เจียรนัยเม็ดหินจะหักหลุดออกไปและ

เกิดคมมีดใหม่ที่แหลมคมมาทดแทนติดต่อกันได้ง่ายกว่า หินเจียรนัยที่ทำด้วย 4A และ 2A ใช้แสดงด้วยสัญลักษณ์ของ WA และ A ตามลำดับ

เม็ดหินที่ทำด้วยซิลิกอนคาร์ไบด์แบ่งออกเป็น 4C และ 2C เม็ดหิน 4C มีความบริสุทธิ์กว่า 2C และแข็งกว่า หินเจียรนัยที่ทำด้วยเม็ดหิน 4C และ 2C ใช้แสดงด้วยสัญลักษณ์ GC และ C ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3 สัญลักษณ์ของหินเจียรนัยและชนิดของเม็ดหินสังเคราะห์

หินเจียรนัย		ชนิดของเม็ดหินสังเคราะห์
ชนิด	สัญลักษณ์	
สารอลูมินาสีขาว	WA	4A
สารอลูมินาน้ำตาล	A	2A
สารซิลิกอนคาร์ไบด์สีเขียว	GC	4C
สารซิลิกอนคาร์ไบด์สีเทา	C	2C

(ข) ขนาดของเม็ดหิน ขนาดของเม็ดหินเป็นตัวเลขที่ใช้แสดงความโตของเม็ดหินมีค่า No. 10 – 800 ซึ่งกำหนดไว้โดย JIS (Jis R 6210 – 1958)

ตามปกติหินเจียรนัยชนิดหยาบ (No. 10 – No.24) และชนิดปานกลาง (No.30 – No.60) ถ้าใช้เม็ดหินละเอียดขึ้นผิวสำเร็จที่ได้ก็จะดีขึ้น แต่ในแง่ของเงื่อนไซในการเจียรนัยแล้ว ควรพิจารณาเลือกใช้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1) ถ้าพิจารณา – ตามประสิทธิภาพแล้ว ใช้เม็ดหินหยาบสำหรับการเจียรนัยหยาบและใช้เม็ดหินละเอียดสำหรับการเจียรนัยแต่งสำเร็จ

2) ใช้เม็ดหินละเอียดสำหรับชิ้นงานที่แข็งและเปราะ และใช้เม็ดหินหยาบสำหรับชิ้นงานที่อ่อนและเหนียว

3) ในกรณีที่หินเจียรนัยและชิ้นงานที่มีพื้นผิวสัมผัสน้อย ให้ใช้เม็ดหินละเอียดในกรณีพื้นผิวสัมผัสใหญ่ใช้เม็ดหินหยาบ

(ข) การประสาน การประสานนั้นปกติเรียกเป็นความแข็ง แต่ไม่ใช่ความแข็งของเม็ดหิน หมายถึงความแข็งอ่อนของแรงประสานซึ่งยึดเม็ดหินไว้

การประสานใช้เครื่องทดสอบการประสานแบบ โอโดริ ทำการวัดแล้วแสดงค่าเป็นสัญลักษณ์เป็นตัวอักษร (JIS R 6210 – 1958)

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาเลือกการประสาน คือ คุณสมบัติทางฟิสิกส์ของชิ้นงานและความลึกในการเจียรนัยของเม็ดหิน

ตารางที่ 2.4 วิธีเลือกการประสาน

			การประสาน
1	คุณสมบัติทางฟิสิกส์ของ ชิ้นงาน	ชิ้นงานแข็ง ชิ้นงานอ่อน	อ่อน แข็ง
2	ความเร็วตามเส้นรอบวง ของหินเจียรนัย	ความเร็วตามเส้นรอบวงสูง ความเร็วตามเส้นรอบวงต่ำ	อ่อน แข็ง
3	ความเร็วตามเส้นรอบวง ของชิ้นงาน	ความเร็วตามเส้นรอบวงสูง ความเร็วตามเส้นรอบวงต่ำ	แข็ง อ่อน
4	ลักษณะการสัมผัสของ หินเจียรนัยและชิ้นงาน	ผิวสัมผัสหรือส่วนโค้งที่สัมผัสน้อย	แข็ง
		ผิวสัมผัสหรือส่วนโค้งที่สัมผัสมาก	อ่อน
		ความลึกในการกัดตามแนวรัศมีมาก	แข็ง
		ความลึกในการกัดตามแนวรัศมีน้อย	อ่อน
5	ความเรียบของผิวเจียรนัย	ชิ้นงานที่มีผิวหยาบ ชิ้นงานที่มีผิวละเอียด	แข็ง อ่อน
6	วิธีจับยึด	จับยึดด้วยเครื่องจักร	อ่อน
		จับยึดด้วยมือ	แข็ง
7	สภาพของเครื่องเจียรนัย	เครื่องที่แข็งแกร่งและเที่ยงตรง	อ่อน
		เครื่องที่ลั่นมาก	แข็ง

(ง) โครงสร้าง โครงสร้างหมายถึงความใหญ่เล็กของโพรงอากาศที่ทำหน้าที่ระบายเศษโลหะที่เกิดขึ้นขณะเจียรนัยหรือกล้าวอีกนัยหนึ่งคือลักษณะการกระจายของเม็ดหินที่เรียงกันอยู่ในหนึ่งหน่วยปริมาตรของหินเจียรนัย เป็นการแสดงการเปลี่ยนแปลงของความหนาแน่นนั่นเอง สำหรับ JIS ใช้แสดงเป็นอัตราส่วนเม็ดหิน หมายถึงความมากน้อยของปริมาตรรวม ของเม็ดหินที่มีอยู่ในหนึ่งหน่วยปริมาตรของหินเจียรนัย ถ้าอัตราส่วนเม็ดหิน เม็ดหินจะอยู่ชิดกันจะแสดงด้วยสัญลักษณ์ "C" หมายถึงโครงสร้างแน่น ในกรณีที่อัตราส่วนเม็ดหินน้อย จะแสดงด้วยสัญลักษณ์ "W" หมายถึงโครงสร้าง ถ้าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางจะแสดงด้วยสัญลักษณ์ "m" แต่สำหรับบริษัทนอร์ตันได้แบ่งออกเป็น 13 ชนิดคือ 0 – 13

ตารางที่ 2.5 การเลือกโครงสร้าง

1	คุณสมบัติทางฟิสิกส์ของชิ้นงาน	วัสดุอ่อนและยึดได้ง่าย วัสดุแข็งและเปราะ	โครงสร้างหลวม โครงสร้างแน่น
2	คุณภาพของผิวสำเร็จ	แต่งสำเร็จหยาบ แต่งสำเร็จละเอียด	โครงสร้างหลวม โครงสร้างแน่น
3	เนื้อโลหะที่เผื่อไว้สำหรับเจียรนัย	มาก น้อย	โครงสร้างหลวม โครงสร้างแน่น
4	ลักษณะการสัมผัสของหินเจียรนัยและชิ้นงาน	ส่วนโค้งของผิวสัมผัสมาก ส่วนโค้งของผิวสัมผัสน้อย	โครงสร้างหลวม โครงสร้างแน่น

จ) ตัวประสาน ทำหน้าที่ยึดจับเม็ดหินเจียรนัย ตัวประสานที่ใช้ในการทำหินเจียรนัยมี แก้ว, เครื่องเคลือบ, สารอินทรีย์ และโลหะ

ตารางที่ 2.6 การเลือกตัวประสาน

ชนิด		การใช้งาน	สัญลักษณ์
ตัวประสานเครื่องเคลือบ	Vitrified Bond	ใช้งานเจียรนัยปกติ	V
ตัวประสานโซเดียมซิลิเกต	Silicate Bond	เหล็กเหนียวความเร็วสูง วัสดุที่ร้าวง่าย	S
ตัวประสานยาง	Rubber Bond	ล้อปรับตั้งของเครื่องเจียรนัยแบบ ไร้ศูนย์ใช้งานตัด	R
ตัวประสานเรซินสังเคราะห์	Resinoid Bond	ใช้งานตัด	B
ตัวประสานธรรมชาติ	Shellac Bond	ขัดเงาลูกกลิ้ง	E
ตัวประสานโลหะ	Metal Bond	ใช้กับโลหะผสมแข็งพิเศษ	M

(จ) รูปร่างของหินเจียรนัย แบ่งออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบเรียบ แบบแท่ง แบบประกอบ และแบบมีเพลประกอบ ดังได้กำหนดไว้ใน JIS

(ข) ขนาดของหินเจียรนัย ขนาดของหินเจียรนัยแสดงโดยเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอก $\times$ ความหนา (ในกรณีของแบบที่แตกต่างกันให้ใช้ความหนารวม) $\times$ เส้นผ่าศูนย์กลางของรูในกรณีของหินเจียรนัยแบบที่แตกต่างกันให้ใช้รูปแสดงขนาดประกอบด้วย

ในการระบุหินเจียรนัยต้องใช้อักษรย่อระบุส่วนประกอบต่าง ๆ เรียงกันเป็นลำดับตามที่กำหนดไว้ใน JIS เช่น

W	60	K	m	V	เรียบ	300	×	25	×	100
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓		↓		↓
เม็ดหิน	ขนาด	การประสาน	โครง	ตัวประสาน	รูปร่าง	เส้นผ่า-		ความ		เส้นผ่า-
	เม็ดหิน		สร้าง			ศูนย์กลาง		หนา		ศูนย์กลาง
						ภายนอก				ของรู

2.2.2 การทำงานของหินเจียรนัย

(ก) กลไกการทำงานของหินเจียรนัย โครงสร้างของหินเจียรนัยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ในขณะเจียรนัยส่วนประกอบเหล่านี้จะทำงานสัมพันธ์กันและสามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบ ดังต่อไปนี้

1) แบบเม็ดหินหลุด ในกรณีที่เม็ดหินแข็งและแกร่งมาก แต่การประสานอ่อนเกินไป เม็ดหินจะหลุดออกและบางส่วนจะถูกอัดติดผิวของชิ้นงาน ดังนั้นการสิ้นเปลืองเม็ดหินจะสูงมากผิวของชิ้นงานจะหยาบ ความเที่ยงตรงของขนาดและประสิทธิภาพของการเจียรนัยจะลดต่ำมา

2) แบบปกติ ในกรณีที่เม็ดหินมีความแข็งแกร่งและการประสานพอเหมาะกับความต้านทานการเจียรนัย ปลายของเม็ดหินจะค่อย ๆ สึกหรือตามโครงสร้างผลึกเฉพาะตัวของเม็ดหิน และเมื่อที่สึกก็จะหลุดออกไปคมมีดใหม่และโพรงอากาศจึงเกิดขึ้นมา กล่าวคือจะเกิดคมมีดใหม่มาตลอดเวลา การเจียรนัยจึงทำได้ดีโดยสามารถรักษาคุณภาพของผิวสำเร็จและประสิทธิภาพให้สม่ำเสมอได้

3) แบบอุดตัน ในกรณีที่การประสานแข็งเกินไป ถึงแม้ว่าความต้านทานการเจียรนัยจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากเม็ดหินสึกหรอไปก็ตาม เม็ดหินจะไม่หลุดออกไป ความร้อนในการเจียรนัยจึงสูงขึ้น ทำให้เศษโลหะละลายติดผิวหินเจียรนัยซึ่งกระทบกระเทือนต่อการเจียรนัย ดังนั้นผิวสำเร็จที่ได้จะเกิดรอยไหม้หรือรอยขรุขระได้

4) แบบเม็ดเล็ก ในกรณีที่เม็ดหินไม่หลุดออกและไม่เกิดคมมีดใหม่เนื่องจากการประสานแข็งเกินไป ปลายเม็ดหินจะทื่อและมนจนเรียบ ความต้านทานการเจียรนัยจึงเพิ่มขึ้นและเกิดผิวไหม้หรือขรุขระได้ เช่นเดียวกับกรณีของแบบอุดตัน

2.2.3 เงื่อนไขในการเจียรนัย

ในการเจียรนัยมีปัญหาสำคัญ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของชิ้นงานและความละเอียดในการแต่งสำเร็จ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขต่อไปนี้ให้เหมาะสมคือ ชนิดของหินเจียรนัย

ความเร็วรอบของหินเจียรนัย ความเร็วรอบของชิ้นงาน ความเร็วของโต๊ะ ความลึกในการกัด และ น้ำมันหล่อเย็น ต่อไปเป็นตัวอย่างการกำหนดเงื่อนไขในการเจียรนัยทรงกระบอก

(ก) การเลือกหินเจียรนัย จำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสมกับความเร็วรอบของหินเจียรนัย วัสดุ การอบร้อน รูปร่าง เนื้อที่เมื่อไว้เจียรนัย ความละเอียดในการแต่งสำเร็จ ความเร็วรอบ ความเร็วในการป้อนของชิ้นงาน เหล่านี้เป็นต้น

(ข) ความเร็วที่เส้นรอบวงของหินเจียรนัย จำเป็นต้องเปลี่ยนความเร็วที่เส้นรอบวงของหินเจียรนัยตามขนาดส่วนโค้งสัมผัสของหินเจียรนัย เนื่องจากการเจียรนัยทรงกระบอกและการเจียรนัยผิวเรียบต่างกัน จึงต้องเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในกรณีที่ต้องการ เจียรนัยหยาบเพียงอย่างเดียว ความสามารถในการกัดของหินเจียรนัย จะมีความสำคัญยิ่งกว่าการสึกหรอดังนั้นจึงใช้หินเจียรนัยอย่างอ่อนและเลือกใช้ความเร็วที่เส้นรอบวงค่อนข้างต่ำ ในกรณีที่ต้องการเจียรนัยแต่งสำเร็จให้ใช้ความเร็วสูงกว่านี้

(ค) ความเร็วที่เส้นรอบวงของชิ้นงาน ปกติใช้ความเร็วที่เส้นรอบวงของชิ้นงานเท่ากับ 1/100 ของความเร็วที่เส้นรอบวงของหินเจียรนัย เนื่องจากความเร็วสัมพัทธ์ของหินเจียรนัยมีอิทธิพลต่อความสามารถในการกัดและผิวสำเร็จที่ได้ จึงจำเป็นต้องเลือกใช้ความเร็วที่เหมาะสมโดยพิจารณาถึงวัสดุของชิ้นงาน ชนิดของหินเจียรนัย ระดับการแต่งสำเร็จที่ต้องการ และอัตราส่วนขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของหินเจียรนัยและชิ้นงานเหล่านี้ด้วย ในกรณีที่เกิดการสั่นหรือผิวไหม้เกรียมให้ปรับความเร็วตามความเหมาะสม ในกรณีที่เกิดชิ้นงานเกิดสันให้ลดความเร็วที่เส้นรอบวงลง ในกรณีที่เกิดผิวไหม้เกรียมให้เพิ่มความเร็วที่เส้นรอบวงของชิ้นงานที่เลือกใช้หินเจียรนัยชนิดอ่อน กรณีที่เกิดการสึกหรออย่างรวดเร็วแสดงว่าความเร็วรอบของชิ้นงานสูงเกินไปหรือหินเจียรนัยอ่อนเกินไป ตามปกติเมื่อเพิ่มความเร็วตามเส้นรอบวงของชิ้นงานให้สูงขึ้น หินเจียรนัยจะกัดชิ้นงานน้อยลง และเมื่อลดความเร็วลงหินเจียรนัยจะกัดชิ้นงานแรงขึ้น ดังนั้นจึงควรให้ชิ้นงานมีความเร็วที่เส้นรอบวงสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งช่วยให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นและลดการปรับแต่งลงได้เป็นการประหยัดด้วย

ในการคำนวณความเร็วที่เส้นรอบวงของชิ้นงานทำได้โดยใช้สมการต่อไปนี้

$$V = \frac{\pi DN}{1000} \quad (1)$$

โดยที่ V : ความเร็วที่เส้นรอบวงของชิ้นงาน(ความเร็วของการเจียรนัย) (ม./ นาที)

D : เส้นผ่าศูนย์กลางของชิ้นงาน (มม.)

N : ความเร็วรอบของเพลา (รอบ/ นาที)

(ง) ความเร็วป้อนโต๊ะ ความเร็วป้อนโต๊ะในกรณีของเหล็กเหนียวถ้าเป็นการเจียรนัยหยาบ ให้ป้อนโต๊ะ $\sim 3/4$ ของความกว้างของหินของหินเจียรนัยต่อความเร็วรอบของชิ้นงาน และในการเจียรนัยละเอียดให้ป้อนโต๊ะ $\sim 2/3$ หรือต่ำกว่านี้ ในขณะที่ของหินเจียรนัยหยาบถ้าป้อนโต๊ะต่ำกว่า $1/2$ ของความกว้างของหินของหินเจียรนัยแล้วละก็ ริมทั้งสองจะสึกหรือเร็วผิวของหินเจียรนัยจะโค้งนูนขึ้นมา การใช้ความเร็วป้อนโต๊ะประมาณ $2/3$ ของความกว้างของหินของหินเจียรนัยจะช่วยให้สึกหรือสม่ำเสมอขึ้น แต่ในการของหินเจียรนัยให้ได้เงื่อนไขที่ดีที่สุดนั้นต้องการความชำนาญมากโดยเฉพาะในการเจียรนัยหยาบสำหรับชิ้นงานที่ยาว ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- 1) ใช้วิธีส่งประมาณ $2/3$ ของความกว้างของหินเจียรนัยต่อ 1 รอบของเพลาหมุนหลัก ดังกล่าวข้างต้น
  - 2) วิธีของหินเจียรนัยโดยใช้ผิวปลายของหินเจียรนัย ด้วยการกัดค่อนข้างลึกและความเร็วค่อนข้างต่ำ เมื่อเจียรนัยหยาบเสร็จค่อยของหินเจียรนัยแต่งสำเร็จต่างหาก
  - 3) วิธีเจียรนัยโดยป้อนเป็นชั้น ๆ โดยคงเหลือเนื้อเหล็กไว้เพื่อแต่งสำเร็จ
- ให้เลือกใช้วิธีดังกล่าวข้างต้นให้เหมาะสมตามเงื่อนไข
การป้อนด้วยมือโดยใช้มือหมุน ให้กระทำโดยคำนวณเปลี่ยนเป็นความเร็วรอบของมือหมุนต่อ 1 นาที

$$V = \frac{L \times n}{1000} \quad (2)$$

L : ปริมาณส่งต่อ 1 รอบของมือหมุน (มม.)

V : จำนวนความเร็วป้อนโต๊ะที่ต้องการ (ม./นาที)

N : จำนวนรอบที่หมุนมือหมุนใน 1 นาที (รอบ/นาที)

นอกจากนี้ถ้าให้ระยะเคลื่อนที่ของโต๊ะเป็น S แล้ว

$$SN = 1000 V \quad (3)$$

N : จำนวนครั้งที่เคลื่อนที่ไปมาใน 1 นาที

(ตัวอย่าง) ถ้าปริมาณป้อนต่อ 1 รอบของมือหมุนเท่ากับ 20 มม. และช่วงชักของโต๊ะเท่ากับ 250 มม. จะต้องมีมือหมุนด้วยความเร็วเท่าใดความเร็วของโต๊ะจึงจะเท่ากับ 1.5 ม./นาที

(เฉลย) จำนวนรอบของมือหมุนใน 1 นาทีเป็นดังนี้

$$\text{จาก (2)} \quad N = \frac{1000V}{S} = \frac{1000 \times 1.5}{250} = 6$$

$$\text{จาก (3)} \quad n = \frac{SN}{L} = \frac{250 \times 6}{20} = 75 \text{ รอบ}$$

(จ) ความลึกของหินเจียรนัย ความลึกในการกัดของหินเจียรนัยมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับเงื่อนไขของการเจียรนัยอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงรูปทรง, ขนาด และวัสดุ

การเจียรนัยแบบป้อนตามยาวนั้นปกติเนื่องจากชิ้นงานเล็กและยาว การโค้งงอเนื่องจากน้ำหนักของชิ้นงานและแรงต้านทานการเจียรนัย มีผลต่อความเที่ยงตรงของงานเป็นอย่างมาก การเลือกความลึกในการกัดของหินเจียรนัยและความเร็วรอบตามหลักทฤษฎีจะไม่ให้ผลที่น่าพอใจ ดังนั้นจึงต้องปรับความลึกในการกัดโดยดูจากลักษณะผิวของชิ้นงานและการเกิดประกายไฟขณะกำลังเจียรนัยอยู่ เพื่อรักษาระดับความละเอียดของผิวและขนาดที่ต้องการ กล่าวคือผู้ปฏิบัติงานต้องมีความชำนาญมาก

ในการเจียรนัยแบบเอนตามยาวให้ใช้ความลึกในการกัดตามที่ได้คำนวณ ซึ่งเมื่อกำหนดความเร็วที่เส้นรอบวงที่เหมาะสมกับเส้นผ่าศูนย์กลางของชิ้นงานแล้วก็สามารถหาความเร็วรอบของชิ้นงานและกำหนดความเร็วในการป้อนหินเจียรนัยได้ แต่ความลึกในการกัดมีความสัมพันธ์กับความยาวของชิ้นงานและความกว้างของหินเจียรนัยด้วย

(ฉ) เนื้อโลหะที่เผื่อไว้สำหรับการเจียรนัย เนื่องจากความลึกในการเจียรนัยมีปริมาณน้อย ในกรณีของการเจียรนัยทรงกระบอกเนื้อโลหะที่เผื่อไว้สำหรับการเจียรนัยขึ้นอยู่กับความขรุขระของผิว ที่ได้จากการวิธีขึ้นต้นและขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางโตและยาวมาก

(ช) การปรับแต่งหินเจียรนัย หัวจับเครื่องมือสำหรับปรับแต่งหินเจียรนัยมี 3 ชนิด คือ ชนิดประกอบเข้ากับแท่นศูนย์ท้าย ชนิดเหนือแท่น และชนิดประกอบเข้ากับศูนย์ท้าย ชนิดเหนือแท่นและชนิดประกอบเข้ากับหัวเจียรนัย

หัวจับเครื่องมือที่นิยมใช้กันมากคือ ชนิดประกอบเข้ากับแท่นศูนย์ท้าย ซึ่งให้ผลดีในกรณีที่สามารถปรับแต่งได้ในตำแหน่งใกล้เคียงกับตำแหน่งของหินเจียรนัยขณะทำการเจียรนัย เนื่องจากการเคลื่อนที่ของหินเจียรนัยมีน้อยมากจึงสามารถลด เวลาในการปรับแต่งลงได้ หัวจับเครื่องมือแบบนี้สามารถเคลื่อนได้ตามร่องรูป T ซึ่งอยู่ด้านข้างของแท่นศูนย์ท้าย โดยให้แนวแกนหมุนของหัวจับทำกับมุมแนวเชื่อมระหว่างจุดศูนย์กลางของหินเจียรนัยและจุดสัมผัสเป็นมุมก้มลงประมาณ 5 ~ 10 องศา เพื่อป้องกันหินเจียรนัยแตกหักรวมถึงป้องกันการสั่นด้วย ในกรณีที่ใช้เครื่องมือทำด้วยเพชรจะสามารถรักษาผิวด้านที่ใช้ให้คมอยู่ตลอดเวลาได้

ความเร็วในการปรับแต่งในการเจียรนัยหยาบใช้ 250~500 มม./นาที ในการเจียรนัยแต่งสำเร็จใช้ 100 ~ 200 มม./นาที

2.3 น้ำมันเจียรนัย

ในการเจียรนัยจะเกิดการอุดตันของหินเจียร การแตกของเม็ดหินและการหลุดออก ทำให้ลักษณะการเจียรนัยเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา กลไกของการเจียรนัยจึงสลับซับซ้อนมากและมีปัญหายุ่งยากมากมาย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้น้ำมันเจียรนัยเพื่อให้สามารถได้ผิวสำเร็จของชิ้นงานที่สวยงาม โดยป้องกันการอุดตันของหินเจียรนัย ลดความร้อนขณะเจียรนัยและลดแรงต้านทานการเจียรนัยลง ตามปกติต้องมีคุณสมบัติที่ต้องการมาก 3 ประการคือ การหล่อลื่น การระบายความร้อน การทำความสะอาด ในการใช้งานต้องคำนึงถึงหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ช่วยหล่อลื่น ระบายความร้อน และผสมกับน้ำมันได้ดี
- 2) ไม่ทำปฏิกิริยาที่ไม่พึงปรารถนาต่อโลหะ เช่นกัดกร่อน หรือทำให้เกิดสนิม
- 3) มีเสถียรภาพทางเคมีดี และมีอายุการใช้งานที่ยาวนาน
- 4) ไม่มีกลิ่นและเป็นพิษต่อคน (โดยเฉพาะผิวหนัง)
- 5) ไหลได้ดี และสามารถทำความสะอาดผิวของหินเจียรนัยและเศษเหล็กได้ดี
- 6) เศษโลหะตกตะกอนและน้ำมันตอนบนใสสะอาดได้อย่างรวดเร็ว
- 7) ทำการวัดชิ้นงานได้ง่าย

เนื่องจากการยากที่จะหาน้ำมันที่มีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นครบถ้วน ดังนั้นจึงควรกำหนดเงื่อนไขของความสำคัญตามลักษณะของงาน และเลือกใช้ของที่มีคุณสมบัติสำคัญ ๆ นี้ อย่างครบถ้วน

ถ้าแยกประเภทของน้ำมันเจียรนัยตามคุณสมบัติจะได้ดังนี้

1) น้ำมันผสมแบบน้ำมัน ได้จากการเอาน้ำมันธรรมชาติผสมกับแอลกอฮอล์ต่าง ๆ แล้วเจือด้วยน้ำประมาณ 15 ~ 40 เท่า มีสีขาวคล้ายน้ำมัน ในบรรดาน้ำมันเจียรนัยที่ละลายน้ำได้ น้ำมันผสมแบบน้ำมันนี้มีคุณสมบัติหล่อลื่นได้อย่างสมบูรณ์ จึงนิยมใช้กันในงานปกติมาก

2) น้ำมันผสมแบบน้ำมันชนิดใส มีส่วนประกอบหลัก 30 ~ 50% เป็นสารแบบกลางหรือแบบไม่มีไอออนซึ่งผสมกับน้ำมันธรรมชาติและสารป้องกันสนิม เป็นน้ำมันผสมแบบน้ำมันที่กระจายแผ่ไปในน้ำได้อย่างใส ตามปกติใช้งานโดยเจือน้ำลงไป 70 ~ 100 เท่า เหมาะสมกับงานเจียรนัยอย่างละเอียด

3) ของเหลวละลายน้ำ มีส่วนประกอบหลักเป็นด่าง ถ้าละลายน้ำได้ดีและใสจะใช้งานได้ดี ไม่มีคุณสมบัติของน้ำมัน มีแรงตึงผิวสูง ป้องกันสนิมบนผิวเหล็กที่มีเกลือ อนินทรีย์ได้ดี และเหมาะกับงานเจียรนัยเหล็กหล่อ เหล็กเหนียวหล่อ และโลหะผสมตีดาเนี่ยม

4) ของเหลวไม่ละลายน้ำ เป็นเกลือซัลไฟด์หรือคลอไรด์ เช่นซัลไฟด์ของโซเดียมผสมกับน้ำมันธรรมชาติอย่างอ่อน ใช้ในกรณีที่ต้องการคุณสมบัติที่ละลายในน้ำมันได้ดีโดยเฉพาะ

ตามปกติต้องการให้ผิวที่เจียรนัยแล้วมีคุณสมบัติทนการกัดกร่อน และทนการสึกหรอควบคู่กันไปกับความเที่ยงตรงของขนาดสำหรับคุณสมบัติทางการสึกหรอนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับความขรุขระของผิวเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับแรงกดในการเจียรนัยและความหนาของผิวที่เปลี่ยนคุณสมบัติไปเนื่องจากความร้อนขณะเจียรนัย นอกจากนี้ในกรณีที่เกิดความร้อนมากจะเกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า การไหม้ขณะเจียรนัยได้ ดังนั้นการเลือกใช้น้ำมันเจียรนัยให้เหมาะสมจึงมีความยุ่งยากพอสมควร

ในการตรวจความเที่ยงตรงของเครื่องมือกล มีการตรวจสอบหลายอย่าง เช่น การตรวจสอบความเที่ยงตรง, การทดสอบความเที่ยงตรง และการตรวจสอบการเดินเครื่อง เป็นต้น

2.4 การวัดความเรียบของผิว (SURFACE FINISH MEASUREMENT)

ในอดีตนั้นความเรียบของผิวไม่มีความสำคัญเท่าปัจจุบันนี้ เพราะฉะนั้นเครื่องจักรและรถยนต์ต่าง ๆ จึงกำหนดขึ้นใช้ได้ทนยิ่งขึ้นเพื่อที่จะป้องกันความร้อนที่เกิดขึ้นจากความเสียดทานจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายกับเครื่องจักรจึงกำหนดเป็นมาตรฐานเสมอ เป็นหยาบ ปานกลาง และละเอียด ที่เป็นชนิดของความเรียบที่แสดงให้ทราบโดยใช้กรรมวิธี (คว้านด้วยดอกคว้าน (Ream) เจียรนัย (Grimo) ขัด (LAP) ฯลฯ) ดังนั้นความเรียบของผิวจึงมักจะตรวจสอบโดยใช้มือลูบไปตามผิว เพื่อแสดงถึงความไม่สม่ำเสมอ ส่วนการตรวจด้วยตาเปล่าจะใช้อีกด้วย แต่จะไม่ปฏิบัติกับผิวมันที่ไม่จำเป็นต้องแสดงให้ทราบถึงความเรียบ

เทคโนโลยีในสมัยใหม่จึงมีความเรียบของผิวที่ทำให้ดีขึ้นตามประเภทการใช้ ลูกสูบ (Pistons) แบริ่ง (bearing) และเฟืองต่าง ๆ (Gears) จะขึ้นอยู่กับความเรียบของผิวที่ดีมากที่สุด สำหรับการใช้งานถูกต้อง ดังนั้น จึงบังคับขึ้นเล็กน้อยหรือเวลาที่ทำไม่ลดลงมีความเรียบดีกว่าเมื่อบังคับให้ปฏิบัติเพิ่มขึ้นเสมอ เช่น การขัดด้วยแผ่นโลหะหรือสารเชิงทราย (Lapping) หรือการขัดด้วยหินหรือสารเชิงทราย (Honing) และค่าแรงในการผลิตแพงมาก เพื่อให้มีความเรียบตามความประสงค์จึงแสดงไว้บนแรงงานและแจ้งความรู้กับผู้ปฏิบัติเครื่องมือกลด้วยระบบของสัญลักษณ์ที่คิดค้นขึ้น โดยสมาคมมาตรฐานอเมริกัน (American Standard Association (ASA) ใช้ระบบมาตรฐานนี้ขึ้นกำหนดแสดงให้ทราบถึงความเรียบของผิวขึ้นเป็นหน่วยในการวัดความเรียบของผิวคือ ไมโครนิ้ว หรือหนึ่งในล้านนิ้ว (.000001) หรือ (ไมโครเมตร (0.000001)) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความเรียบของผิวโดยมาก คือ เครื่องแสดงผิว (Surface Indicator)

เครื่องนี้ประกอบด้วยเทรเซอร์เฮด (Tracer Head) และเครื่องขยาย (Amplifier) ซึ่งโครงของเทรเซอร์เฮดเป็นปลายแหลมเส้นตัดกัน (Diamond Stylus) มีรัศมีที่ปลาย .0005" (0.01 มม.)

รองรับการเลือนติดอยู่กับชิ้นผิวงานที่อาจจะเคลื่อนที่ไปตามผิวงานด้วยมือหรือจับด้วยมอเตอร์ เมื่อปลายแหลมเคลื่อนที่ไปบนผิวที่ไม่สม่ำเสมอแล้วจะเปลี่ยนเป็นไฟขึ้น ๆ ลง ๆ โดยเทร็ดเซอร์เฮ็ด สัญญาณเหล่านี้ขยายให้เห็นโดยเครื่องขยายและแสดงที่มีเตอร์ด้วยเข็มแล้ว อ่านจากที่แสดงที่มีเตอร์เป็นไมโครนิ้ว (ไมโครเมตร) โดยเฉลี่ยความสูงของความหยาบของผิวหรือการยื่นออกของผิวนี้จากที่เกี่ยวเส้น (ศูนย์กลาง)

การอ่านอาจจะเป็นไปได้ทั้งเฉลี่ยตัวเลข (AA) หรือรากที่สอง (Root Mean Square (RMS)) ตามปกติรูปตัดตามขวางของชิ้นงานจะขยายได้มากขึ้น เพื่อที่จะคำนวณความเรียบของผิวโดยไม่มีเครื่องแสดงผิวและความสูงของการเบี่ยงเบนเหล่านี้จะต้องวัดและบันทึกไว้ เป็นตัวเลขหรือรากที่สอง เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะหาความหยาบของผิวดังนั้นการเบี่ยงเบนจึงมีมากเป็นพิเศษ

สำหรับการหาความเที่ยงขนาดของความเรียบของผิวด้วยเครื่องแสดงนั้น ชั้นแรกจะต้องแก้ขนาดความผิดพลาดโดยการตั้งกับผิวที่มีความเกี่ยวข้องชนิดละเอียดอยู่บนแท่งทดสอบที่แก้ขนาดความผิดพลาดกับมาตรฐาน (ASA)

2.5 คำจำกัดความของความเรียบของผิว(SURFACE FINISH DIFFINITIONS)

การเบี่ยงเบนของผิว (Surface Deviations) คือ การยื่นจากผิวปกติเป็นรูปต่าง ๆ ของลูกคลื่น ความหยาบ ดำหนิ จัดคลื่น และรูปด้านข้าง

ลูกคลื่น (Waviness) เกี่ยวข้องกับความไม่สม่ำเสมอของลูกคลื่นที่เบี่ยงเบนออกจากผิวเฉลี่ยในรูปลูกคลื่น ซึ่งอาจจะเกิดจากการสั่นของเครื่องหรือชิ้นงาน โดยทั่ว ๆ ไปแล้วจะมีระยะขยายไปกว้าง

ความหยาบ (Roughness) มีความสัมพันธ์เฉลี่ยของระยะละเอียดที่ไม่สม่ำเสมอของลูกคลื่น และเกิดขึ้นจากเครื่องมือตัดหรือการกรรของเม็ดแกรนูลาร์เชิงทรายด้วยความเร็วป้อนของเครื่อง ซึ่งไม่มีความสม่ำเสมอเหล่านี้จะแคบมากกว่าลูกคลื่น

ดำหนิ (Flaw) คือ ความไม่สม่ำเสมอ เช่นรอยขีด รอยแตก สัน หรือโพรงที่ไม่เป็นไปตามแบบสม่ำเสมอในกรณีนี้จะเกิดขึ้นในลูกคลื่นและมีความหยาบ

จัดคลื่น (Lay) คือ ทิศทางของแบบผิวที่ตกลงกันไว้เกิดขึ้นจากกรรมวิธีการใช้เครื่องทำ

รูปด้านข้าง (Profile) คือ รูปร่างที่กำหนดตลอดหน้าตัดของผิว

ไมโครนิ้ว (Microinch) คือ หน่วยของการวัดที่ใช้วัดความเรียบของผิวจะเท่ากับ หนึ่งไมโครนิ้ว (0.000001) หรือ (ไมโครเมตร (0.000001))

สัญลักษณ์ที่แสดงให้ทิศทางที่จุดคลื่นดังนี้

|| คือสัญลักษณ์ที่ขนานกับเส้นขอบเขตของผิว

⊥ คือสัญลักษณ์ที่ตั้งฉากกับเส้นขอบเขตของผิว

- X คือสัญลักษณ์ที่เป็นเชิงมุมทั้งสองทิศทางบนผิว
- M หลายทิศทาง
- C คือสัญลักษณ์ของวงกลมประมาณกับศูนย์กลางของผิว
- R คือสัญลักษณ์ของรัศมีที่มีประมาณสัมพันธ์กับศูนย์กลางของผิว
- เฉลี่ยความหยาบของผิวที่ผลิตขึ้นจากกรรมวิธีการใช้เครื่องมาตรฐาน เป็นไมโครนิ้ว (ไมโครเมตร)

	ไมโครนิ้ว	ไมโครเมตร
การกลิ้ง	100 – 250	2.54 – 6.35
การเจาะ	100 – 200	2.54 – 5.08
การคว้านด้วยดอกคว้าน	50 – 150	1.27 – 3.81
การเจียรนัย	20 – 100	0.50 – 2.54
การขีดด้วยหินขัด(Mowing)	5 - 20	0.12 – 0.50
การขีดด้วยสารเชิงทราย (Lappiwg)	1 – 10	0.02 – 0.25

2.6 วิธีวัดความเรียบของผิวด้วยเครื่องแสดงผิว

2.6.1 เปิดสวิตซ์และอุ่นเครื่อง (Warmup) อยู่ประมาณสามนาที

2.6.2 ตรวจสอบแก๊งขนาดความผิดพลาดของเครื่องโดยเคลื่อนลายแหลม (Stylus) ไปตามแห่งทดสอบ 125 ไมโครนิ้ว (3.1 ไมโครเมตร) ประมาณ 1/8" ต่อวินาที (3 มม. ต่อวินาที)

2.6.3 ถ้ามีความจำเป็นให้ปรับเครื่องควบคุมการแก๊งขนาดความผิดพลาดจนเข้มเช่นเดียวกับแห่งทดสอบ

2.6.4 จะต้องใช้ค่าตัดออก (Cut – Off Value) .30 (0.8 มม.) เสมอจนกว่าถ้าผิวที่น้อยกว่า 30 ไมโครนิ้ว (1 ไมโครเมตร) จะใช้ค่าตัดออก .010 (0.25 มม.)

หมายเหตุ เมื่อวัดผิวที่ไม่ทราบขนาดในทางปฏิบัติที่ดีควรจะต้องตั้งสวิตซ์ให้ระยะสวิตซ์ให้สูงเพื่อไม่ให้เป็นอันตรายกับเครื่องมือหลังจากที่เริ่มทดสอบแล้วระยะสวิตซ์อาจจะหมุนไปตั้งที่ละเอียดเพื่อให้อ่านผิวที่เที่ยงขนาดยิ่งขึ้น

2.6.5 ทำความสะอาดผิวที่ทำกรวัดให้ทั่วถึง จะทำให้การอ่านค่ามีความเที่ยงขนาดและลดการสึกหรอของฝาปิดลายแหลม (Stylus)

2.6.6 ถ้าอยู่กับผิวละเอียดแล้วลายสัมผัส (Stylus) จะเคลื่อนที่สม่ำเสมอกับผิวงานประมาณ .80" ต่อวินาทีหรือ 4.800" ต่อวินาที (2 มม. ต่อวินาที หรือ 120 มม. ต่อวินาที)

2.6.7 บันทึกค่าที่อ่านไมโครนิ้ว (ไมโครเมตร) จากมิเตอร์สเกลไว้

เครื่องมือเพิ่มเติมมีอยู่มากสำหรับการวัดความเรียบของผิวเป็นเครื่องวิเคราะห์ผิว เมื่อนำมารวมเข้าด้วยกันแล้ว จะบันทึกออกมาเป็นเส้นหมึกกราฟที่ผิวไม่สม่ำเสมออยู่บนกราฟ

ถึงแม้ว่าเครื่องแสดงผิวมีวิธีใช้มากอยู่แล้วก็ตาม แต่ยังมีวิธีที่จะใช้วัดความเรียบของผิวที่อยู่ในระหว่างกรรมวิธีที่ใช้เครื่องทำมีความเที่ยงขนาดสมเหตุผล

2.7 เครื่องทดสอบความหยาบของผิว(SURFACE ROUGHNESS TESTER)

เครื่องทดสอบผิวนี้อาจใช้ในการวัดความหยาบของผิวในเทอมของ Ra (ใช้เลขคณิตหาตัวกลางการเบี่ยงเบน) หรือ Rt (กำหนดขึ้นจากมาตรฐานเยอรมนี) จึงอ่าน Ra และ Rt โดยตรงจากมิเตอร์ เมื่อนำเครื่องบันทึกมารวมเข้าด้วยกันแล้วจะบันทึกออกมาได้เช่นเดียวกัน

เครื่องทดสอบประกอบด้วยเครื่องสามตัว คือ เครื่องรับคลื่น เครื่องขับ และเครื่องขยายมิเตอร์อยู่ด้วย

เครื่องรับคลื่น อยู่สคิด(skid) ลาก (Trace) ไปบนผิวที่ไม่สม่ำเสมอให้ลายแหลมเส้นตัดกัน (Diamond Tipped Stylus) รัศมี $1.25 \mu\text{m}$ (.005") มุม 60 องศาใช้แรงน้อยกว่า 1.5 gf มีระยะเคลื่อนที่ขึ้นลง

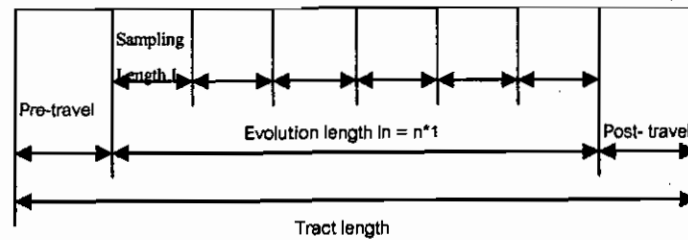
เครื่องขยายและมิเตอร์ติดอยู่ มีทั้งที่กำหนดขึ้นเป็นระบบเมตริก หรือ เมตริก/อังกฤษ ขนาด $0.3 \mu\text{m}$ (10 μ – นิ้ว ถึง 3000 μ นิ้ว) เครื่องขับ $0.02 \mu\text{m}$ ถึง $5.0 \mu\text{m}$ (.5 μ – นิ้ว ถึง 200.0 μ – นิ้ว) ค่าตัดออก (Cut – off Value) 6 มม. (.240") ต่อวินาที ใช้ขนาด 2.5 มม. (1") ถึง 0.25 มม. (.010") และ 2 มม. (.808") ต่อวินาที ใช้ขนาด 0.8 มม. (.030") ถึง 0.08 มม. (.003")

แรงขับเคลื่อนและเครื่องรับคลื่นขนาด 6 มม. (240") ต่อวินาที หรือ 2 มม. ต่อวินาที คลื่นละเอียด มีความเร็วเที่ยงขนาดแน่นอนและไวใจได้

เครื่องนี้เป็นทรานซิสเตอร์อยู่รวมกับวงจรพิมพ์มีความสามารถให้จุดต่าง ๆ ที่เส้นผลิตออกมาสำหรับกรรมวิธีตรวจที่อยู่ระหว่างกลางของความหยาบของผิว

เครื่องบันทึกผิว เมื่อนำไปใช้ร่วมกับเครื่องทดสอบผิวแล้ว จะบันทึก Rt ออกมาสำหรับผู้ตรวจใช้สะดวกยิ่งขึ้น

เครื่องลากด้วยมือ (Hand Tracer) ใช้สำหรับวัดผิวเว้า (Concave) หรือนูน (convex) ที่เครื่องรับคลื่นรับคลื่นมาตรฐานอยู่กับเครื่องขับไม่สามารถที่จะใช้ได้จึงใช้เครื่องชนิดนี้โดยที่ลายแหลม (Stylus) รองรับโดยที่สคิดทั้งสามจึงทำให้วัดได้สม่ำเสมอแน่นอน

รูปที่ 2.8 Evaluation length and sampling length

- Sampling length l เป็นหน่วยความยาวจะใช้เพื่อการการคำนวณของแต่ละตัวแปร
- Evaluation Length ln เป็นการประเมินความยาวซึ่งประกอบด้วยตัวอย่างความยาว n ที่ต่อเนื่องกัน วัตถุประสงค์ของตัวแปรจะได้รับมาจากค่าเฉลี่ยของการประเมินค่าที่คำนวณไว้แล้ว จากแต่ละการสุ่มตัวอย่างความยาว อย่างไรก็ตาม ถ้าตัวแปรคือชนิดของความยาวที่ต้องการมัน จะใช้สำหรับการคำนวณ
- Pre-travel (Start-up length) เป็นส่วนของความยาวที่ข้ามไปก่อนที่จะทำการประเมินผล
- Post-travel (finish length) เป็นส่วนของความยาวที่ข้ามหลังจากที่ได้ประเมินผลแล้ว
- Marginal length เป็นชื่อทั่วไปของ Pre-travel และ Post-travel สำหรับทั้ง 2 แบบนี้ ความยาวครึ่งหนึ่งจะถูกตัดออก ($0.5 \times \lambda C$) จะเป็นลักษณะเฉพาะของค่ามาตรฐาน
- Trace length เป็นความยาวจะถูกจำกัดโดยการประเมินความยาว Start-up length และ finish length เป็นพิเศษ

2.7.1 Primary profile P

Profile นี้จะเป็นผลมาจากการบรรจบกันของ เครื่องมือที่ใช้วัดความเรียบผิว โดยความเรียบปกติถึงความเรียบมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม โดยปกติแล้วจะแสดงให้เห็นว่า Primary profile ปริมาณที่วัดได้จริง โดยผู้วัดความหยาบของพื้นผิวจะใช้เครื่องมือวัดรอยขีดของชิ้นงาน

2.7.2 Roughness profile R

Profile นี้จะเป็นผลมาจาก Primary profile เป็นการปรับเส้นของ Primary profile ให้เรียบขึ้น ซึ่งประกอบด้วย เส้นความยาวคลื่น เรียกว่า "Waviness components" หรือส่วนประกอบความเป็นคลื่น การกรองจะถูกใช้เพื่อจุดมุ่งหมายที่เรียกว่า high-pass filters

2.7.3 Mean line (base line)

เส้นมาตรฐานคือเส้นที่ใช้อ้างอิงในการคำนวณ ของตัวแปรของโครงสร้างที่ใช้ในกรณี
ประเมิน

2.7.4 Ra ค่าเฉลี่ยเรขาคณิตของโครงสร้าง

Ra คือค่าเฉลี่ยเรขาคณิต ของค่าสัมบูรณ์ของโครงสร้างการหันเห Yi จากเส้นมาตรฐาน

$$Ra = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N |Y_i| \quad (4)$$

2.7.5 Rq ค่าเฉลี่ยของรากที่สอง ของโครงสร้าง

Rq คือ รากที่สองของค่าเฉลี่ยเรขาคณิต ของโครงสร้างการหันเห Yi จากเส้นมาตรฐาน

$$Rq = \left(\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N Y_i^2 \right)^{1/2} \quad (5)$$

2.7.6 Ry (ISO, JIS): ค่าสูงสุดของโครงสร้าง

Ry (ISO, JIS) คือผลรวมของค่าที่สูง Yp ของจุดสูงสุดของเส้นมาตรฐาน และค่าที่ต่ำ Yv
ของจุดที่ต่ำที่สุดของเส้นมาตรฐาน

$$\begin{aligned} Ry &= Y_p + Y_v \\ &= Y_{\max} + Y_{\min} \end{aligned} \quad (6)$$

โครงสร้างของจุดสูงสุด /จุดสูงสุดและต่ำที่สุด ของโครงสร้าง

เมื่อ Profile ถูก Sliced โดยเส้นมาตรฐานและแบ่งเป็นส่วนที่อยู่เหนือเส้นมาตรฐาน
(convex) เรียกว่า "Profile peak" และส่วนที่อยู่ด้านล่างเส้นมาตรฐาน (concave) เรียกว่า
"Profile valley"

จุดสูงสุดของแต่ละโครงสร้างที่สูง เรียกว่า "Highest peak"

จุดที่ต่ำที่สุดของแต่ละโครงสร้างที่ต่ำ เรียกว่า "Deepest valley"

2.7.7 Rz (ISO, JIS) 10 จุดสูงสุดของความไม่สม่ำเสมอ

ทั้งหมดของ 2 ค่าเฉลี่ยคือค่าสูงสุดและต่ำสุด ซึ่ง คือค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดของ 5 จุดที่สูงที่สุด และค่าเฉลี่ยของจุดที่ลึกที่สุด 5 จุด จะถูกวัดได้โดย เส้นสัมผัสที่จุดจุดหนึ่งของจุดสูงสุดและต่ำที่สุดและทำให้เส้นสัมผัสขนานกับเส้นมาตรฐาน

ค่าน้อยสุดของจุดสูงสุดต่ำสุดจะต้องเป็น 10 % ของ Ry

Note: ถ้าจำนวนของค่าสูงสุดและต่ำสุด ซึ่งเป็นค่าที่น่าพอใจเป็นค่าน้อยที่สุดซึ่งจะน้อยกว่าผลรวมของ 2 ค่าคือค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด ค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดและต่ำที่สุดซึ่งเป็นที่น่าพอใจคือข้อสันนิษฐานของ Rz การวิเคราะห์ Rz จากสิ่งหนึ่งคือการตัดสินใจโดยใช้ทฤษฎี มั่นแสดงถึง Rz

2.7.8 Rc ค่าเฉลี่ยที่สุดของความไม่แน่นอน

การหันเหของจุดที่สูงที่สุดจากเส้นมาตรฐาน คือ Yp และการหันเหของจุดที่ต่ำที่สุดจากเส้นมาตรฐาน คือ Yv ผลรวมของค่าเฉลี่ยเรขาคณิตของ Yp and Yv คือ Rc

$$Rc = \left(\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N Y_{pi} \right) + \left(\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N Y_{vi} \right) \quad (7)$$

2.8 การออกแบบการทดลอง

ไม่ว่าเราจะอยู่ในสาขาวิชาใดก็ตาม เราจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับการทดลองบ้างไม่มากก็น้อยทั้งนี้เพื่อให้เราทราบหรือค้นพบบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับกระบวนการหรือระบบบางอย่าง โดยคำศัพท์แล้วการทดลองจะหมายถึงการทดสอบ เราอาจจะให้คำนิยามของการทดลองว่าเป็นการทดสอบหรือเป็นชุดการทดสอบที่มีการเปลี่ยนแปลงกับตัวแปรขาเข้า (Input Variable) ของกระบวนการหรือระบบเพื่อที่เราอาจจะสังเกต หรือบ่งชี้ถึงเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับผลตอบช้ออกได้

เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้จะเกี่ยวกับการออกแบบและการดำเนินการทดลอง และการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการทดลองเพื่อที่จะหาข้อสรุปที่มีเหตุผล หนังสือเล่มนี้จะเน้นไปที่การทดลองทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ ฟิสิกส์ และเคมี สำหรับทางด้านวิศวกรรมศาสตร์นั้นการทดลองจะมีบทบาทที่สำคัญในการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่การพัฒนากระบวนการผลิต และการปรับปรุงกระบวนการผลิตวัตถุประสงค์หลักก็ที่จะพัฒนากระบวนการที่มีความเข้มแข็ง (Robust Process) ซึ่งความแปรผันภายนอกจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการได้น้อยมาก

ตัวอย่างของการทดลองก็คือ สมมติว่าวิศวกรโลหะการคนหนึ่งต้องการจะศึกษาถึงผลกระทบของกระบวนการชุบแข็ง 2 วิธี ที่ใช้กับโลหะผสมอะลูมิเนียม คือ วิธีการใช้น้ำมันและวิธีการใช้น้ำเกลือในที่นี้วัตถุประสงค์ในการทดลองก็เพื่อจะหาว่าสารละลายชนิดไหนที่ทำให้เกิดความแข็งแรงมากที่สุดต่อโลหะผสมที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ วิศวกรคนนั้นก็ดำเนินการทดลองโดยใช้ตัวอย่างของโลหะผสมจำนวนหนึ่งลงในสารละลายแต่ละชนิด และหลังจากนั้นก็ทำการวัดค่าความแข็งของชิ้นงาน ค่าเฉลี่ยของความแข็งของชิ้นงานที่ถูกจุ่มลงในสารละลายต่างชนิดกันจะนำมาใช้ในการตรวจสอบว่าสารละลายชนิดไหนดีที่สุด

หลังจากที่เราพิจารณาการทดลองง่ายๆ ตามตัวอย่างข้างต้นไปแล้ว เราอาจจะมีคำถามมากมายในใจตามมาได้ เช่น

1. สารละลายสองชนิดเท่านั้นเองหรือที่เราสนใจ
2. มีปัจจัยอื่นอีกหรือไม่ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความแข็งแรง ซึ่งเราควรตรวจสอบหรือควบคุมในการทดลอง
3. เราควรจะใช้ตัวอย่างจำนวนเท่าใดในการทดลอง
4. เราจะกำหนดลำดับของชิ้นงานตัวอย่างที่จะทดสอบกับสารละลายอย่างไร
5. เราจะใช้วิธีการใดในการวิเคราะห์ผลการทดลอง
6. ค่าความแตกต่างขนาดใดของความแข็งเฉลี่ยของชิ้นงานที่จุ่มลงในสารละลายที่แตกต่างกันจะเรียกว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

คำถามเหล่านี้และอาจจะมีคำถามอื่นๆ อีก ควรจะมีคำตอบก่อนที่จะทำการทดลองจริง

ในการทดลองใดๆ ก็ตาม ผลลัพธ์และข้อสรุปที่เกิดขึ้นจะขึ้นกับวิธีการเก็บข้อมูล สมมติว่าวิศวกรโลหะการนำชิ้นงานตัวอย่างชิ้นหนึ่งที่ถูกเผาด้วยความร้อนค่าหนึ่งแล้วนำไปจุ่มลดความร้อนด้วยน้ำเกลือ เมื่อนำเอาค่าเฉลี่ยความแข็งของชิ้นงานทั้งสองมาเปรียบเทียบกัน เขาจะไม่สามารถกล่าวได้ว่าความแตกต่างที่เกิดขึ้นนั้น มีขนาดเท่าใดที่เป็นผลมาจากตัวกลางที่ใช้ดับความร้อน และขนาดอีกเท่าใดที่เป็นผลมาจากความแตกต่างของความร้อนดังนั้นจะเห็นว่าวิธีการในการเก็บข้อมูลจะส่งผลอย่างมากต่อข้อสรุปที่จะเกิดขึ้นจากการทดลอง ตามปกติแล้วการทดลองถูกนำมาใช้เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพในการทำงานของกระบวนการและระบบ

เราอาจจะมองได้ว่า กระบวนการ คือ การรวมเอาคนงาน เครื่องจักร วิธีการ และทรัพยากรอื่นๆ เข้าด้วยกัน เพื่อเปลี่ยนอินพุต (เช่น วัตถุดิบ) ไปสู่เอาต์พุตที่มีผลตอบออกมาในรูปแบบหนึ่งหรือมากกว่าซึ่งเราสามารถเห็นได้ตัวแปรกระบวนการบางชนิด $x_1, x_2, \dots, x_p$ เป็นตัวแปรที่เราสามารถควบคุมได้ ในขณะที่ตัวแปรบางตัว $z_1, z_2, \dots, z_q$ เป็นตัวแปรที่เราไม่สามารถควบคุมได้ (ถึงแม้ว่าในบางครั้งเราอาจควบคุมตัวแปรพวกนี้ได้ในขณะที่ทำการทดลองก็ตาม) ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการทดลองอาจจะเกี่ยวกับ

1. หาตัวแปรที่มีผลมากที่สุดต่อผลตอบ y
2. หาวิธีการตั้งค่าของ x ที่มีผลต่อค่าผลตอบ y เพื่อให้ y อยู่ที่ค่าที่ต้องการ
3. หาวิธีการตั้งค่าของ x ที่มีผลต่อค่าผลตอบ y เพื่อให้ y มีค่าน้อย
4. หาวิธีการตั้งค่าของ x ที่มีผลต่อค่าผลตอบ y เพื่อให้ผลของตัวแปรที่เราไม่สามารถควบคุมได้ $z_1, z_2, \dots, z_q$ มีค่าน้อยที่สุด

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การทดลองส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายตัว และวัตถุประสงค์ของบุคคลที่ทำการทดลอง (เรียกว่า ผู้ทดลอง) ก็คือ หาผลกระทบของปัจจัยเหล่านี้กับผลตอบของระบบ เราเรียกการวางแผนและดำเนินการทดลองว่า กลยุทธ์ของการทดลอง (Strategy of Experimentation) ซึ่งมีกลยุทธ์หลายอย่างที่ผู้ทดลองสามารถนำไปใช้ได้ เช่น แบบหนึ่งปัจจัยต่อครั้ง (One Factor at-a-Time) หรือการทดลองเชิงแฟกทอเรียล (Factorial Design) ซึ่งรายละเอียดจะกล่าวถึงในบทต่อไป

2.8.1 หลักการพื้นฐาน

ถ้าต้องการให้การทดลองมีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ผลได้สูงสุด เราจะต้องนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยในการวางแผนการทดลอง คำว่า การออกแบบการทดลองเชิงสถิติ (Statistical Design of Experiment) หมายถึงกระบวนการในการวางแผนการทดลองเพื่อว่าจะได้มาซึ่งข้อมูลที่เหมาะสมที่สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งจะทำให้เราสามารถหาข้อสรุปที่สมเหตุสมผลได้ วิธีการออกแบบการทดลองในเชิงสถิติเป็นสิ่งที่จำเป็น ถ้าเราต้องการหาข้อสรุปที่มีความหมายจากข้อมูลที่เรามีอยู่ และถ้ายังปัญหาที่น่าสนใจเกี่ยวข้องกับความผิดพลาดในการทดลอง (Experimental Error) วิธีการตามสถิติเป็นวิธีการเพียงอย่างเดียวเท่านั้นที่จะสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลองนั้นได้ ดังนั้นสิ่งสำคัญสองประการสำหรับปัญหาที่เกี่ยวกับการทดลองก็คือการออกแบบการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ซึ่งศาสตร์ทั้งสองนี้มีการเกี่ยวข้องกันอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่าวิธีการวิเคราะห์เชิงสถิติที่เหมาะสมนั้นจะขึ้นกับการออกแบบการทดลองที่จะนำมาใช้

หลักการพื้นฐาน 3 ประการสำหรับการออกแบบการทดลองคือ เพลลิเคชัน (Replication) แรนดอมไมเซชัน (Randomization) และ บล็อกกิง (Blocking) ในที่นี้เรากำหนดให้ว่า เพลลิเคชันหมายถึงทำการทดลองซ้ำ เพลลิเคชันมีคุณสมบัติที่สำคัญ 2 ประการคือ ประการแรกเพลลิเคชันทำให้ผู้ทดลองสามารถหาค่าประมาณของความผิดพลาดในการทดลองได้ ตัวประมาณค่าความผิดพลาดนี้กลายเป็นหน่วยของการวัดขั้นพื้นฐานสำหรับพิจารณาว่า ความแตกต่างสำหรับข้อมูลที่ได้จากการทดลองนั้นมีความแตกต่างกันในเชิงสถิติหรือไม่ ประการที่สองค่าเฉลี่ย (ตัวอย่างเช่น $\bar{y}$) ถูกนำมาใช้เพื่อประมาณผลที่เกิดจากปัจจัยหนึ่งในการทดลอง ดังนั้นเพลลิเคชันทำให้ผู้

ทดลองสามารถหาตัวประมาณที่ถูกต้องยิ่งขึ้นในการประมาณผลกระทบนี้นี้ ตัวอย่างเช่น ถ้า σ^2 คือความแปรปรวนของข้อมูลแต่ละตัว และมี n เรพลีเคต ดังนั้นค่าความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของตัวอย่างนี้

$$\sigma \frac{2}{y} = \frac{\sigma^2}{n} \quad (8)$$

ผลในการปฏิบัติคือว่า $n = 1$ เรพลีเคต และค่าที่ได้จากการทดลอง $y_1 = 145$ (ใช้น้ำเป็นตัวดับความร้อน) และ $y_2 = 147$ (ใช้น้ำเกลือเป็นตัวดับความร้อน) เราอาจจะไม่สามารถที่จะสรุปอะไรเกี่ยวกับผลการทดลองทั้งสองนี้ได้ นั่นคืออาจเป็นไปได้ว่าความแตกต่างที่สังเกตได้ อาจจะเป็นผลมาจากความผิดพลาดในการทดลอง ในทางตรงกันข้าม ถ้า n มีค่ามากพอเพียง และความผิดพลาดจากการทดลองมีค่าน้อย ดังนั้นถ้าเราสังเกตได้ว่า $\bar{y}_1 < \bar{y}_2$ เราก็จะสามารถสรุปได้อย่างปลอดภัยว่าการใช้น้ำเกลือเป็นตัวดับความร้อนนั้นจะทำให้ค่าความแข็งของชิ้นงานมากกว่าการใช้น้ำเป็นตัวดับความร้อนสำหรับโลหะผสมอะลูมิเนียม

แรนดอมไมเซชัน เป็นพื้นฐานหลักสำหรับการใช้วิธีการเชิงสถิติในการออกแบบการทดลอง แรนดอมไมเซชัน หมายถึง การทดลองที่มีทั้งวัสดุที่ใช้ในการทดลองและลำดับของการทดลองแต่ละครั้งเป็นแบบสุ่ม วิธีการเชิงสถิติกำหนดว่าข้อมูล จะต้องเป็นตัวแปรแบบสุ่มที่มีการกระจายแบบอิสระ แรนดอมไมเซชันจะทำให้สมมติฐานนี้เป็นจริง การที่เราแรนดอมไมซ์การทดลอง ทำให้เราสามารถลดผลของปัจจัยภายนอกที่อาจจะปรากฏในการทดลองได้

บล็อกกิง เป็นเทคนิคที่ใช้สำหรับเพิ่มความเที่ยงตรงให้แก่การทดลอง บล็อกอันหนึ่งอาจหมายถึงส่วนหนึ่งของวัสดุที่ใช้ในการทดลองที่ควรจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากกว่าเซตทั้งหมดของวัสดุ การเปรียบเทียบเงื่อนไขที่น่าสนใจต่างๆภายในแต่ละบล็อกจะเกิดขึ้นได้จากการทำบล็อกกิง

หลักการพื้นฐานทั้งสามที่กล่าวมานี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการทดลองทุกชนิด ดังนั้นเราอาจจะต้องกล่าวถึงหลักการทั้งสามนี้บ่อยครั้ง เพื่อเป็นการแสดงและเน้นให้เห็นถึงประโยชน์ของหลักการดังกล่าว

2.8.2 แนวทางในการออกแบบการทดลอง

การใช้วิธีการเชิงสถิติในการออกแบบและวิเคราะห์ผลการทดลอง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องในการทดลองจะต้องมีความเข้าใจอย่างต่อแท้ล่วงหน้าว่า เรากำลังศึกษาอะไร อยู่ จะเก็บข้อมูลได้อย่างไร และจะวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บได้นั้นอย่างไร ขั้นตอนในการดำเนินการ อาจจะทำได้ดังต่อไปนี้

2.8.2.1 ทำความเข้าใจถึงปัญหา บางคนอาจคิดว่าขั้นตอนนี้ง่ายและตรงไปตรงมา แต่ในความเป็นจริงแล้วขั้นตอนนี้ไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด ในขั้นตอนนี้เราจะต้องพยายามพัฒนา

แนวความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการทดลองและบ่อยครั้งที่เราจะต้องหาข้อมูลอินพุตจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนกวิศวกรรม แผนกประกันคุณภาพ แผนกผลิต แผนกการตลาด ผู้บริหาร ลูกค้า และแผนกบุคคล ถ้อยแถลงของปัญหาที่มีความชัดเจนจะมีผลอย่างมากต่อความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์และคำตอบสุดท้ายของปัญหานั้นๆ ด้วยเหตุนี้เอง การออกแบบการทดลองทุกครั้งควรมีการทำงานเป็นทีม

2.8.2.2 เลือกปัจจัย ระดับ และขอบเขต ผู้ทดลองต้องเลือกปัจจัยที่จะนำมาเปลี่ยนแปลงในระหว่างทำการทดลอง กำหนดขอบเขตที่ปัจจัยเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลง และกำหนดระดับ (Level) ที่จะเกิดขึ้นในการทดลองจะต้องพิจารณาด้วยว่าจะควบคุมปัจจัยเหล่านี้ ณ จุดที่กำหนดให้อย่างไรและจะวัดผลตอบได้อย่างไร ดังนั้นในกรณีเช่นนี้ผู้ทดลองจะมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการอย่างมากซึ่งความรู้นี้อาจจะได้มาจากประสบการณ์และความรู้ทางทฤษฎี มีความจำเป็นที่เราจะต้องตรวจสอบดูว่า ปัจจัยที่กำหนดมาทั้งหมดนี้มีความสำคัญหรือไม่และมีวัตถุประสงค์ของการทดลองคือการกรองปัจจัย (Screening) เราควรจะกำหนดให้ระดับต่างๆ ที่ใช้ในการทดลองมีจำนวนน้อยๆ การเลือกขอบเขตของการทดลองก็มีความสำคัญเช่นกัน ในการทดลองเพื่อกรองปัจจัยเราควรเลือกขอบเขตให้มีความกว้างมากๆ และเมื่อเราได้เรียนรู้เพิ่มขึ้นว่า ตัวแปรใดมีความสำคัญและระดับใดที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด เราอาจจะลดขอบเขตลงมาให้แคบลงได้

2.8.2.3 เลือกตัวแปรผลตอบ ในการเลือกตัวแปรผลตอบ ผู้ทดลองควรจะแน่ใจว่าตัวแปรนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการที่กำลังศึกษาอยู่ บ่อยครั้งที่ค่าเฉลี่ยหรือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (หรือทั้งคู่) ของกระบวนการตัวแปรเป็นผลตอบ เป็นไปได้ว่าการทดลองหนึ่งอาจจะมีผลตอบหลายตัวและมีความจำเป็นอย่างมากที่เราจะต้องกำหนดให้ได้ว่า อะไรคือตัวแปรผลตอบ และจะวัดตัวแปรเหล่านี้ได้อย่างไร ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการทดลองได้จริง

2.8.2.4 เลือกการออกแบบการทดลอง ถ้ากิจกรรมการวางแผนก่อนการทดลองทำได้อย่างถูกต้อง ขั้นตอนนี้จะง่ายขึ้นตอนที่ยากมาก การเลือกการออกแบบเกี่ยวข้องกับการพิจารณาขนาดของตัวอย่าง (จำนวนเรพลีเคต) การเลือกลำดับที่เหมาะสมกับการทดลองที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล และการตัดสินใจว่าจะใช้วิธีบล็อกหรือใช้การแรนดอมไมเซชันอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ ในการเลือกการออกแบบ เราจำเป็นจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการทดลองอยู่ตลอดเวลา ในการทดลองวิศวกรรมศาสตร์ส่วนมาก เราจะทราบตั้งแต่เริ่มต้นแล้วว่า ปัจจัยบางตัวมีผลต่อผลตอบที่เกิดขึ้น ดังนั้นเราจะหาว่าปัจจัยตัวใดที่ทำให้เกิดความแตกต่างและประมาณความแตกต่างที่เกิดขึ้น

2.8.2.5 ทำการทดลอง เมื่อทำการทดลองเราจะต้องติดตามดูกระบวนการทำงานอย่างระมัดระวัง เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการทุกอย่างเป็นไปตามแผน ถ้ามีอะไรผิดพลาดเกิดขึ้น

เกี่ยวกับวิธีการทดลองในขั้นตอนนี้ จะทำให้การทดลองนี้ใช้ไม่ได้ ดังนั้นการวางแผนในขั้นตอนแรก จะมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้น

2.8.2.6 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ เราควรจะนำวิธีการทางสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อว่าผลลัพธ์และข้อสรุปที่เกิดขึ้นจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการทดลอง ถ้าการทดลองได้ถูกออกแบบให้เป็นอย่างดี และถ้าเราทำการทดลองตามที่ได้ออกแบบไว้ วิธีการทางสถิติที่จะนำมาใช้นั้นจะเป็นวิธีการที่ไม่ซับซ้อน ข้อได้เปรียบของวิธีการทางสถิติก็คือ ทำให้ผู้มีอำนาจทางการตัดสินใจมีเครื่องมือช่วยที่มีประสิทธิภาพ และถ้านำวิธีการทางสถิติมาผนวกกับความรู้ทางวิศวกรรมความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ และสามัญสำนึก จะทำให้ข้อสรุปที่ได้ออกมานั้นมีเหตุผลสนับสนุนและมีความน่าเชื่อถือ

2.8.2.7 สรุปและข้อเสนอแนะ เมื่อเราได้วิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้ทดลองจะต้องหาข้อสรุปในการปฏิบัติและแนะนำแนวทางของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น ในขั้นตอนนี้เราจะนำวิธีการทางกราฟเข้ามาช่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเราต้องการนำเสนอผลงานนี้ให้ผู้อื่นฟัง นอกจากนี้แล้วการทำการทดลองเพื่อยืนยันผล (Confirmation Testing) ควรจะทำการขึ้นเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อสรุปที่เกิดขึ้นอีกด้วย

2.8.3 การออกแบบการทดลองเชิงแฟกทอเรียล

การทดลองส่วนมากในทางปฏิบัติจะเกี่ยวข้องกับการศึกษาถึงผลของปัจจัย (Factor) ตั้งแต่สองปัจจัยขึ้นไป ในกรณีเช่นนี้ การออกแบบเชิงแฟกทอเรียล (Factorial Design) จะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด การออกแบบเชิงแฟกทอเรียล หมายถึง การทดลองที่พิจารณาถึงผลที่เกิดจากการรวมตัวของระดับ (Level) ของปัจจัยทั้งหมดที่เป็นไปได้ในการทดลองนั้น ตัวอย่างเช่น กรณี 2 ปัจจัย ถ้าปัจจัย A ประกอบด้วย a ระดับ และปัจจัย B ประกอบด้วย b ระดับ ในการทดลอง 1 เปรซิเคต (Replicate) จะประกอบด้วย การทดลองทั้งหมด ab การทดลอง และเมื่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องถูกนำมาจัดให้อยู่ในรูปแบบเชิงแฟกทอเรียล เราจะกล่าวปัจจัยเหล่านี้มีการไขว้ (Crossed) ซึ่งกันและกัน

ผลที่เกิดจากปัจจัยหนึ่ง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผลตอบ (Response) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงระดับของปัจจัยนั้นๆ ซึ่งเรียกว่า ผลหลัก (Main Effect) เนื่องจากว่ามันเกี่ยวข้องกับปัจจัยเบื้องต้นของการทดลอง

ในการทดลองบางอย่าง เราอาจจะพบว่าความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้นตามระดับต่างๆของปัจจัยหนึ่งมีค่าไม่เท่ากัน ที่ระดับอื่นๆ ทั้งหมดของปัจจัยอื่น ซึ่งหมายความว่า ผลตอบของปัจจัยหนึ่งกับระดับของปัจจัยอื่นนั้นเอง และเราเรียกเหตุการณ์นี้ว่า มีอันตรกิริยา (Interaction) ต่อกันระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 หัวข้อโครงการ : อิทธิพลของอัตราการป้อนและความเร็วรอบของชิ้นงานในแต่ละขั้นตอนย่อย ของการเจียรระโนทรงกระบอก (แบบยื่นศูนย์) ที่มีผลต่อความหยาบผิว

บทคัดย่อ : ศึกษาอิทธิพลของสภาวะการตัดในแต่ละขั้นตอนย่อย สำหรับกระบวนการเจียรระโนทรงกระบอก (แบบยื่นศูนย์) ที่มีผลต่อความหยาบผิว (ในที่นี้ คือ ความหยาบผิวเฉลี่ย (Ra)) โดยอาศัยหลักการออกแบบการทดลองทางสถิติ ซึ่งเมื่อทดลองและวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้ว พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความหยาบผิวเฉลี่ย คือ อัตราการป้อนล้อยินเจียรระโนเข้าหาชิ้นงาน ในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษ (D), เวลาหยุดนิ่งหลังการเจียรระโนในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษ (E) และอิทธิพลร่วมระหว่างปัจจัยทั้งสอง (DE) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดย E มีอิทธิพลสูงที่สุดจากค่า $F_0 = 29.76$ เมื่อใช้ค่า E ในระดับต่ำ หรือใช้เวลาหยุดนิ่งหลังการเจียรระโนในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษนานขึ้น ส่งผลให้ได้ค่าความหยาบผิวเฉลี่ยต่ำลง และ D มีผลกระทบต่อการรอยการตัดของผิวสุดท้ายก่อนช่วงเวลาหยุดนิ่ง หลังการเจียรระโนในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษ นั่นคือ หากอัตราการป้อนล้อยินเจียรระโนเข้าหาชิ้นงาน ในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษมีค่าสูง หรือป้อนหนัก (เร็ว) จะทำให้ร่องรอยของการตัด ซึ่งเกิดจากเม็ดขัดมีลักษณะลึก (หรือมียอดสูง) หากเวลาหยุดนิ่งหลังการเจียรระโนในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษไม่นานพอที่จะให้เม็ดขัดเม็ดอื่นๆ เข้ามามากำจัดยอดของรอยตัด ส่งผลให้ผิวของชิ้นงานมีลักษณะหยาบ หรือมีค่าความหยาบผิวสูง จากผลการวิจัย เมื่อควบคุมเพียงแต่อัตราการป้อนล้อยินเจียรระโนเข้าหาชิ้นงาน ในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษและเวลาหยุดนิ่งหลังการเจียรระโน ในช่วงการเจียรระโนละเอียดพิเศษ ให้มีค่าที่เหมาะสม นั่นคือ 0.699 เส้นผ่าศูนย์กลางมิลลิเมตรต่อนาที และ 2.8326 วินาที ตามลำดับ สามารถลดเวลาในการเจียรระโนสำหรับชิ้นงานตัวอย่างลงได้ถึง 31.58 เปอร์เซ็นต์ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าที่ได้จากการทดลองกับค่าที่ได้จากสมการถดถอย พบว่า มีความถูกต้องถึง 95.24 เปอร์เซ็นต์

2.9.2 หัวข้อโครงการ : การทำนายความเรียบผิวชิ้นงานหลังการขึ้นรูปด้วยเครื่องกัดซีเอ็นซี

บทคัดย่อ : เนื่องจากการประกอบอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการทำแม่พิมพ์ และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์ สิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากคือความเรียบผิวของชิ้นงานหลังจากการขึ้นรูป แต่เนื่องจากการทำแม่พิมพ์ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการกำหนดค่าความเรียบผิวที่ต้องการ และจากบทความ Int . J. Mach. Tools Manufact ของ N .H. LOH , S.C. TAM and S.MIYAZAVA กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลกับความเรียบผิว คือ ความเร็วรอบ , การป้อน และ

ระยะกึ่งลึก ดังนั้นจึงมีการศึกษาถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงความเรียบผิวที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัย 3 ชนิด ได้แก่ ความเร็วรอบ, การป้อน, ระยะกึ่งลึก เพื่อให้ทราบความเรียบผิวชิ้นงานก่อนที่จะมีการขึ้นรูปจริง โดยนำชิ้นงานตัวอย่างมาขึ้นรูปด้วยเครื่องกัด ตามแบบการทดลองที่ออกแบบด้วยวิธีทางสถิติจากนั้นนำไปวัดความละเอียดของผิวชิ้นงานโดยเครื่องวัดความเรียบผิว และนำผลการทดลองที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ของความเรียบผิวกับความเร็วรอบ,ระยะกึ่งลึกและการป้อน ด้วยละมุนกันท์ SPSS for Windows ซึ่งใช้การทดสอบ 3 แบบประกอบด้วย สมการแบบเชิงเส้น(Linear) , สมการแบบพหุนาม (Polynomial) และ เลขชี้กำลัง (Exponential) แล้วทำการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จนได้สมการเพื่อใช้ในการทำนายความเรียบผิว โดยเลือกสมการแบบ Polynomial เนื่องจากให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดจากการทดสอบทั้ง 3 แบบ เมื่อได้สมการทำนายความเรียบผิวแล้วได้มีการพัฒนาละมุนกันท์เพื่อใช้ในการทำนายความเรียบผิวโดยใช้ชื่อว่าโปรแกรมทำนายความเรียบผิวเหล็กเหนียว

